

HRINGARIKI.

STIFTET 25.4.1991.

MEDLEMSBLAD

FOR

RINGERIKE SLEKTHISTORIELAG.

REDAKSJON:

EIGIL ELSRUD.

THORLEIF SOLBERG.

KJELL HALLMANN.

<u>INNHOLDSFORTEGNELSE:</u>	<u>SIDE:</u>
THORLEIF SOLBERG: OM TOMAS ASK OG HANS SLEKT.	2.
THORLEIF SOLBERG: RINGERUD. ET 300 ÅRS JUBILEUM 29. OKTOBER 1695 - 29. OKTOBER 1995.	13.
THORLEIF SOLBERG: EN SAK OM OLDE I SOKNDALEN.	32.
ELLEF ELLEFSEN: 3 BRÖDRE - 3 SÖSTRE.	43.
ELLEF ELLEFSEN: ANNA ELIDA EDVARSDTR. RUNDTOMS FORFEDRE. SVAR PÅ SPÖRSMÅL I HRINGARIKI NR. 2/94 - DESEMBER 1994.	47.
RAGNVALD LIEN: SLEKTA TIL SKILÖPEREN ELLING BEKKEN (1840-1906).	49.
EIGIL ELSRUD: VIKER GÅRD I ÅDALEN.	54.
EIGIL ELSRUD: GRÖTERUD I ÅDALEN.	62.
KONTINGENTEN.	71.
TERMINLISTE FOR RINGERIKE SLEKTSHISTORIELAG VINTEREN/VÅREN 1996.	71.
STYRET I RINGERIKE SLEKTSHISTORIELAG 1995/96.	72.
SLEKTSHISTORISK OG HISTORISK LITTERATUR TIL SALGS.	73.

Thorleif Solberg:

Om TOMAS ASK og hans slekt.

Ikke mange er omtalt så ofte i de gamle tingbøkene som Tomas Gudbrandssen Ask. Han var en aktiv og fargerik personlighet, med solid ættebakgrunn både fra Ringerike og Hedemarken.

Vi starter på Hedemarken.

I Norsk Slektshistorisk Tidsskrift bd.VII opplyser Christian Spangen om et sitat skrevet av Jens Gulbrandsen Bolstad i 1792: "Ved halvannet hundre år tilbake var her på Ringsaker en sogneprest, salig Herr Ole Tommessen. Hans tre brødre var Bjørn Sterud av Nes, Gulbrand Ask av Ringerike og Tosten Dal av Vardal. Det synes likesom han skulle være født på Sterud i Nes sogn, for 3 huder og 8 skinn der i gården var hans egen odel." Slekten fra Sterud, østre, på Nes i Hedmark er også omtalt av Ivar Skappel.

Bjørn Sterud

er nevnt i 1589, men var da død. I et tingsvitne dette året nevnes tre barn:

1. Tommes Bjørnssen.
2. Oluf Bjørnssen.
3. Margrete Bjørnsdatter.

Tommes Bjørnssen Sterud

ble neste bruker av Sterud. I artikkelen i Norsk Slektshistorisk Tidsskrift står om ham, at han var gjest ved bispemiddagen på Nes, og har tydeligvis vært en mann med en viss posisjon. Han undertegner også hyldningsfullmakten for Nes, datert Hamar 13/1-1591. Han hadde følgende barn:

1. Bjørn Tommessen Sterud, bruker av Sterud i 1647.
2. Gudbrand Tommessen Ask av Ringerike, g.m. Gubjør Narvesdatter Ask.
3. Tosten Tommessen Dal av Vardal.
4. Hr.Ole Tommessen, sokneprest til Ringsaker, g.m. Marthe Håkonsdatter (Gyldenaar). Hun var datter av soknepresten til Vang fra 1589 til 31/7-1610, Hr.Håkon Mogenssen (Gyldenaar). Epitafiet for Ole Tommessen henger fremdeles i Ringsaker kirke, og viser at han og Marthe har hatt ialt 12 barn.

Så over til Ask og Ringerike.

Narve Ask

er nevnt som oppsitter på Ask fra 1612. Bygselrådig over garden var Kristoffer Galle, sønn av riksråden Gaute Galle.

I 1515 opplyses at Narve eide 1 skippund i Ask, 9 settinger i Deli på Hadeland og 4 settinger i Trøgstad.

I 1624 hadde Ask en skyld på hele 4 skippund + 5 lispund for Gåsefet eng, Narve Ask eide 1 skippund, Kristoffer Galle eide 3 skippund og de 5 lispund i Gåsefet eide Hans Hilden på Hadeland.

Narve eide dessuten 5 lispund i Bjørke i 1624.

Det er skifte etter Narve Asks kvinne 4.des.1629. Under tinget på Frok 10.juli 1675 (tingbok 14) hadde lensmannen Villads Knutssen Trøgstad innstevnet vitner for å prove om et arveskifte på Ask 4.des.1629. Tommes Tandberg provet at han lot beskikke sin værfar Ellev Tostenssen Tandberg, den tid han lå på sitt ytterste for 8 eller 9 år siden. Han hørte da sin værfar fortelle om dette skiftet på Ask etter Narve Asks kvinne, og Narve levde selv, og skiftet med begge sine døtres menn, Gudbrand Ask og Ellev Tandberg. Han hadde aldri hørt om noe skifte etter Narve.

Tomas Tandberg provet videre at Narve levde 8 eller 9 år etter sin kvinne. (Tomas Larssen Tandberg var gift med Kirsti Ellevsdatter Tandberg, datter av ovennevnte Ellev).

Navnet på den ene av Narves to døtre får vi vite fra samme tingbok i en sak 6.okt.1675. Her ble lagt fram et brev fra Kristen Sørenssen Lerberg av 27.sept.1654, hvor han bekjenner å ha solgt til Tomas Gudbrandssen Ask, alt av løsøre og fastegods som hans hustru hadde arvet etter sin salige far, Gudbrand Tommessen og sin mor, Gubjør Narvesdatter, når hun ved døden avgår.

Narve Ask hadde altså to døtre:

1. Gubjør Narvesdatter Ask g.m. Gudbrand Tommessen.
2. NN Narvesdatter Ask (Åse???) g.m. Ellev Tostenssen Tandberg.

Gudbrand Tommessen Ask, fra Sterud,

g.m. Gubjør Narvesdatter Ask. Gudbrand er oppsitter på Ask fra 1620-åra. Han er kirkeverge 1628-34. I 1641 eier han 1 skippund i Ask, 5 lispund i Deli på Hadeland og 3 settinger i Trøgstad. I 1647 eier han dessuten 8 settinger i Gardhamar.

I 1650 er det lagmannen Nils Hanssen i Kristiania som eier 3 skippund i Ask, mens Gudbrand sjøl eier 1 1/2 skippund. Lagmannen hadde kjøpt godset etter avdøde Kristoffer Galle.

Gudbrand Ask var blitt satt til skyss-skaffer i Norderhov (1649). Han hevdet at han bodde 1 1/2 mil fra alfarveien, og måtte krysse tre elver for å komme dit, undertiden med livsfare. Han ville heller betale sin del til en annen skyss-skaffer, sammen med de andre sognebønder.

Gudbrand ga Johan Snell 18 daler for ikke å utskrive hans sønn Tomas Gudbrandssen til det militære.

I den nevnte saken fra 6.okt.1675 fikk vi vite at Gudbrand Ask hadde en datter gift med Kristen Sørenssen Lerberg. I samme sak ble det lagt fram et brev fra Rolf Guttormssen By, datert 27. sept.1654, hvor Rolf selger til sin hustrus broder, Tomas Gudbrandssen Ask, all sin hustrus arv etter hennes far og mor.

Den 21.des.1672 ble tinglest et pantebrev av Rolf Guttormssen Kimmerud på Modum, på hans kvinne, Ragnhild Gudbrandsdatters arv i Ask-sagen ved Heieren, samt hennes odelsrett i Gardhamar-marka. Herimot protesterte Tomas Gudbrandssen Ask, hennes bror. Gudbrand Tommessen Ask hadde følgende tre barn:

1. Tomas Gudbrandssen Ask.
2. NN Gudbrandsdatter g.m. Kristen Sørenssen Lerberg.
3. Ragnhild Gudbrandsdatter g.m. Rolf Guttormssen By (Hole), Kimmerud (Modum).

Tomas Gudbrandssen Ask, ca 1620-ca 1688,

g.m. Marte Pedersdatter, skifte 12/6-1705.

Tomas nevnes på Ask fra tingbøkene begynner i 1652. I 1660 eide han 5 fjerdinge i Ask, derav var 5 lispund i den underliggende Gåsefet eng, alt med bygsel. Han eide også 3 lispund med bygsel i Karlsrud, 3 lispund med bygsel i Jonsrud i Soknedalen, 3 settinger uten bygsel i Trøgstad, og 1 fjerding uten bygsel i Deli på Hadeland.

I manntallene 1664/66 oppgis Tomas Gudbrandssen Ask å være 44 og 46 år. Han døde i november 1688.

På skiftet etter Tomas Ask ble løsøret taksert for 167 rdl 30 rt og 4 skilling.

Fastegodset var følgende:

Ask, skyld 4 skippund m.b., taksert for 400 rdl.

Gjørud, skyld 1/2 skippund m.b., taksert for 50 rdl.

Breien, skyld 8 lispund m.b., taksert for 40 rdl.

Jonsrud, skyld 3 lispund m.b., taksert for 60 rdl.

Molden på Hadeland, skyld 1 skippund m.b., taksert for 80 rdl.

Deli på Hadeland, skyld 1 fjerding, taksert for 24 rdl.

Ask-sagen i Heieren med kvernhus og øvrige tilliggelser ble taksert for 300 rdl.

Boets gjeld ble anslått til 600 rdl 2 ort 11 skilling. Den tidligere fogden Johan von Cappelen var den største kreditoren, med et godkjent krav på 240 rdl.

Av boets midler fikk enka Marte Pedersdatter 279 rdl 1 ort 14 skilling, innbefattet en brorlodd. Hver brorlodd var på 51 rdl 6 skilling, hver søsterlodd på 25 rdl 2 ort 3 skilling.

Det er skifte etter salig Marte Pedersdatter 12.juni 1705, mellom hennes etterlatte barn og barnebarn:

1. Peder Tomassen Ask.
2. Salig Mari Tomasdatters barn: Anne og Kirsti Hansdøtre Semmen.
3. Lisbet Tomasdatter, ugift.
4. Salig Eli Tomasdatters barn: Halvor, Tomas og Gudbrand Olssønner Jonsrud.
5. Kiersti Tomasdatter, Truls Asks kvinne.
6. Ingier Tomasdatter, Kristoffer Røysengs kvinne.

Fastegodset ble delt mellom arvingene. Peder Ask fikk en brorlodd, 5 5/7 lispund, de andre en søsterlodd, 2 6/7 lispund. Netto løsøre for 21 rdl 3 ort 16 skilling ble delt på samme måte.

Godset i Heierensaga var pantsatt, men arvingene forbeholdt seg sin odelsrett.

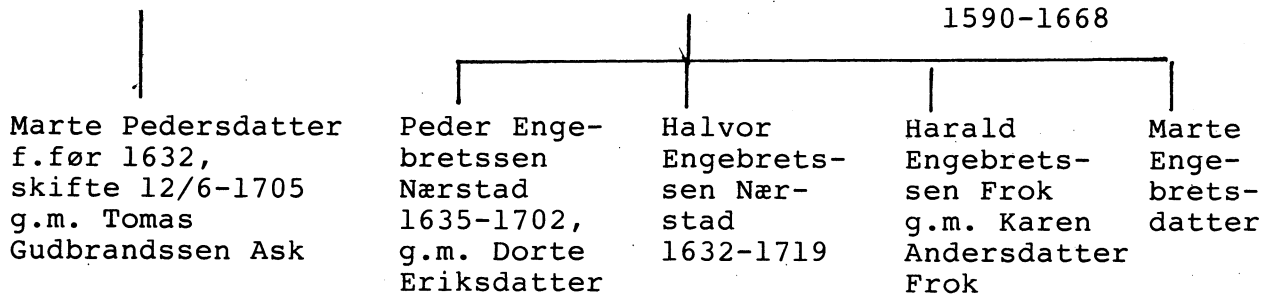
Arvingene hadde krav i boet etter salig Harald Engebretssen Frok. etter hans salige mor, Mari Halvorsdatter, som det var skifte etter 20.okt.1690.

De hadde også krav i boet etter salig Peder Engebretssen Nærstad, (hans mor var også Mari Halvorsdatter).

På skiftet etter Hans Larsen Semmen, Nøkleby, som var gift med Mari Tomasdatter Ask, sies det at Peder Engebretssen Nærstad var barnas "nærmeste frende". Er forklaringen slik?:

Mari Halvorsdatter, skifte 28/10-1690,

g.m.1.Peder, død før 1632, g.m.2.Engebret Haraldssen Nærstad,
1590-1668

Om Marte Pedersdatter har jeg ikke klart å finne ut mere. Hvem hennes far Peder var, vet jeg ikke. Men jeg vet at hun hadde en bror ved navn Nils Pederssen.

Tomas Ask og Marte Pedersdatter hadde følgende barn:

1. Peder Tomassen Ask, ca 1672-1718, g.m.1.Eli Kristensdatter Rud, skifte 4/12-1711, g.m.2.Helvig Madsdatter.
2. Mari Tomasdatter g.m. Hans Larsen Semmen, Nøkleby.
3. Lisbet Tomasdatter.
4. Eli Tomasdatter g.m. Ole Halvorssen Jonsrud.
5. Kirsti Tomasdatter g.m. Truls Knutssen Bjørnstad, på Ask.
6. Inger Tomasdatter g.m.1.Kristoffer Røyseng, g.m.2.Jens Rolfsen Nøkleby (Jevnaker), seinere på Røyseng, Heggen.

Så skal vi se på noe av det tingbøkene beretter om Tomas Gudbrandssen Ask, fra de begynner i 1652. De fire første tingbøkene er gått systematisk igjennom og referert av Terje Gudbrandson. Fra de neste tingbøkene er gjengitt mere tilfeldig valgte utdrag.

TB I. 15.jan.1652 stevner Tomas Ask inn vitner for å prove om den overløst og skjellsord, som futen Hans Rasmussen hadde gjort seg skyldig i overfor Tomas, både året før og dette året.

Samme sak er oppe på tinget igjen 20.juli 1652. Tomas Ask hadde i 1650 på sin far, Gudbrand Asks vegne vært på kasteboen for å levere hans tiende. De to karene som sto ved tønna påsto det var noe lite i den første tønna, men Tomas svarte det var løgn. Hans Rasmussen slo ham da med et spanskrør og kalte ham en kjeltring. I 1651 hadde det skjedd noe liknende. Gudbrand Ask vitnet: Futen kalte Tomas for en hollender, og "en rødskjegget skjelm og en grønnskolling", og mye annet som Gudbrand ikke husket.

TB II. 1658, 10.des. måtte Tomas Ask bøte 6 rdl til hospitalet, 15 rdl til Kongen og 3 1/2 rdl til Kristen Lerberg, fordi han forleden åtte dager før Mikkelsmess hadde overfalt Kristen hjemme på Lerberg. Kristen hadde etter dette ligget til sengs, "blå i Ansiktet".

TB II. 1659, 14.mars, ble Tomas stevnet for 1 1/2 tønne byggmalt av Søren Bentsen.

TB II. 1659, 28.mars. Villads Trøgstad stevner Tomas Ask fordi Tomas's far, nå svdøde Gudbrand Ask, hadde vært formynder for kona til Villads, og Villads søkte nå Tomas for endel odels- og fastegods. Tomas ble frikjent,

TB II. 1659, 6.mai. Kristen Karlsrud stevner på Tomas Asks vegne Gunnar Gagnum og Johan Snell for et stykke jord i Gardhamarmarka, som var solgt til "en fremmed", nemlig Johan Snell, og ikke tilbydd de odelsberettigede. Dette gjelder kanskje Jonsrud, for 15.juli 1659 var Gunnar Gagnum stevnet av Tomas Ask for å bevise hvor nær han var odelsbåren til Jonsrud eiedeler. Samme sak var oppe 12.okt. og 19.des.1659. Da legger Tomas Ask fram et egenhendig skrevet innlegg. Salget til Johan Snell ble dømt ugyldig.

TB II. 1660, 11.april. Villads Trøgstad hadde stevnet Tomas Ask for endel førstebyggsel, tredjeårstake og julemark o.s.v., og for 50 daler, som Gudbrand Ask hadde fått for å "frelse" Gardhamar med. Saken ble utsatt.

TB II. 1660, 22.mai. Saken om Gardhamar var igjen oppe. Men Tomas møtte ikke, og heller ikke de seks lagrettesmennene som var stevnet. Tomas ble dømt til å bøte 8 ørtuger og 13 mark sølv.

TB III. 1660, 8.okt. Villads Trøgstad stevner igjen Tomas Ask for de 50 daler, samt for en dom som tilholder ham å forskaffe Villads på hans kvinnes vegne, noe gods igjen. Dette godset hadde far til Tomas lovet å løse inn for 50 daler av Johan Snell. Tomas ble dømt til full sigt, 8 ørtuger 13 mark sølv, da han ikke møtte selv, men hadde latt Embret Hjelle legge fram svaret for seg.

TB III. 1660,9.nov. Igjen stevner Villads Trøgstad Tomas i samme sak. Nå møtte Tomas Ask og erkjente at faren hadde tatt imot 50 daler av værmor til Villads for å innløse Gardhamar fra Johan Snell. De 40 dalerne som sto til rest, ble Tomas dømt til å betale Villads innen halvmånedsdag med renter og omkostninger.

TB III. 1661,1.juni. Futen hadde stevnet endel bønder for de ikke hadde skaffet den ferskmat, som de pliktet til kongehyllingen 30.juni. Blant dem var Tomas Ask, for en kalv og en syltegris.

TB III. 1661,29.juni. En hel del bønder var stevnet for ikke å ha møtt fram på tinget på Tandberg 28.juni 1661. De måtte alle bøte 1 mark sølv til Kongen, blant dem Tomas Ask.

TB III. 1661,4.des. Villads Knutssen hadde stevnet endel prov for å vitne om forliket mellom Villads og Tomas Ask, og som Tomas ikke ville holde. Tomas ble dømt til å betale Villads de 95 dalerne som han var forpliktet til etter kontrakten. Tomas Ask stevner på samme ting endel bønder i Soknedalen for tømmer de har hogd i Jonsrud skog.

TB III. 1661,23.des. Blant andre Tomas Ask ble stevnet av Jørgen Phillipsen for ikke å ha utlevert tienden for nærværende år.

TB III. 1662,15.jan. Saken om hogsten i Jonsrud skog er igjen oppe. Det tømmeret som var hogd der, skulle følge Tomas. Når det gjalt "Velsmyren" og "Velsdybet", som både Tomas og "Sondalsmennene" hevdet å eie, ble saken utsatt. På samme ting ble Tomas frikjent for ikke å ha levert tienden.

TB IV. 1662,16.juni. Nå stevner Tomas Ask Villads Trøgstad for 1 1/2 setting i Trøgstad, og endel omkostninger hans far, Gudbrand, hadde hatt angående noen trette mellom dem. Villads måtte betale de resterende 1 1/2 setting landskyld.

TB IV. 1662,3.okt. Rolf By fra Hole hadde stevnet Tomas Ask

for at Tomas "underfundig" var kommet med to menn til Rolfs kone, og gitt henne et brev som Tomas ville hun skulle sette Rolfs signet under. I brevet overdro Rolfs kone alle sine arveparter etter sin far Gudbrand Ask til Tomas. Tomas påsto at Rolf og kona hadde solgt sine arveparter i løst og fast til seg for 66 daler. Brevet var datert By den 27.sept.1654, og beseget med Rolfs Bys signet. Saken ble utsatt.

TB IV. 1662,31.pkt. Tomas Ask er nevnt som kirkeverge.

På samme tinget er Tomas oppe i en sak om noe tømmer i Jonsrudmarka.

Nå ble det også forlik mellom Tomas Ask og Rolf By. Tomas skulle avstå halvparten i Kittelsby i Soknedalen til Rolf, og dertil betale 20 riksdaler.

TB IV. 1662,1.des. Lensmannen var bedt om å "arrestere" 20 riksdaler på vegne av Rolf By, penger som Tomas skulle ha betalt til Rolf.

TB VIII. 1670,30.juni. Villads Knutssen hadde stevnet Tomas Ask for resterende gjeld. Engebret Hjelle møtte for Tomas og sa at han var sjuk.

TB VIII. 1670,4.juli. I en sak mellom Hans Larsen og consortis og Jon Hønen og consortis, lot Tomas Ask på sin hustrus og hennes bror Nils Pederssens vegne, ved Jørgen Larssen si, at de ikke har odelsrett til Hønen.

TB XI. 1672,22.mars. Tomas Gudbrandssen Ask beklaget seg hvorledes hans påboende gård Ask forleden år i mai av den skadelige ildebrann ganske i grunde er avbrent, så nær som to gamle lader. Nesten ingen ting av hans gods var berget, ei heller en del av hans gamle brever.

TB XI. 1672,21.des. Salig Simen Larssens arvinger på Bragernes, ved sin sagfogd Bård Olssen (ved Heieren), tinglyser et pantebrev av Rolf Guttormssen, nå boende på Kimmerud på Modum, på sin kvinne Ragnild Guttormsdatters søsterlodd i Asksagen, samt hennes odelsrett i Gardhamarmarka, datert 2.9br. (nov.) 1672.

Tomas Gudbrandssen Ask lot opplese et avkall- og avståelsesbrev til ham fra sin søster Ragnild Gudbrandsdatter, på all hennes lodd og anpart etter sin mor og far, datert By 27.sept.1654.

TB XII. 1673. Tomas Ask stevner Paul Gregerssen Bårnås for hogst i sin skog på Jonsrud.

TB XIII. 1674,29.april. Hr.vicelagmann Sr. Jørgen Phillipsen innstevner Tomas Gudbrandssen Ask for adskillige ulovlige bedrifter på hans merkede sagtømmer i Sognedalselven. Tomas skal ha brukt en "usømmelig" merking av tømmeret med en huggøks, som han hugger mange hugg med på stokken. Han bør som de andre sagbrukende i samme elv bruke en holøks. (Kanskje Jørgen Phillipsen her ville antyde at Tomas hadde slettet hans merke på stokken?). På Tomas Asks vegne møtte hans søstersønn, Ole Kristenssen.

TB XIII. 1674,1.mai. Jørgen Phillipsen stevner Tomas Ask for to ødegårder, Gåsefet og Karlsrud, som han bruker, likeså for at han bruker parter i Kittelsby og den sag ved Heierenfoss, som er lovlig pantsatt av Rolf By og Kristen Lerberg. Tomas Ask la fram noen kontrakter fra 1648 angående Gåsefet og Karlsrud. På en grensegang mellom Karlsrud og Bjørke i 1662, hadde skriveren spurt Tomas hva han hadde å si om kontrakten i 1648. Tomas svarte at han bare var et barn på de tider. Da sa skriveren: "Var I et barn på de tider, da var I et fandens barn". Og soknepresten Hr.Otte sa: "Sådant barn ville jeg ikke at skulle ligge hos min søster". (Tomas var ifølge manntallet i 1664 født i 1620, og altså 28 år i 1648).

TB XIII. 1674,19.aug. Tomas Ask og hans kvinne stevnes for overløst på Ole Gjørud på hans tingvei. Tomas hadde slått ham under øret med et spanskrør. Han måtte bøte 8 ørtuger 13 mark sølv.

TB XIV. 1675,25.jan. Tomas Gudbrandssen Ask stevnes for gjeld av Lars Larssen, som formynder for salig Simen Larssens sønn Peder Simenssen. På Tomas Asks vegne møtte Helge Siverssen Gåsefet, som svarte at Tomas var svak. Saken derfor utsatt.

TB XIV. 1675,10.juli. Her berettes om skiftet etter Narve Asks kvinne, som er omtalt tidligere.

TB XIV. 1675,6.okt. Her omtales Kristen Sørenssen Lerbergs og Rolf Guttormssen Bys salg av arvegods på deres hustruers vegne, til Tomas Ask, nevnt før. Paul Veholt provet at han minnes siden den store pest, som nå er ungefehr 40 år siden, og alt han kan minnes har plassene Gåsefet og Karlsrud fulgt under Ask av Tomas Ask og hans far.

TB XIV. 1675,29.nov. Saken mellom Sr.Jørgen Phillipson og Tomas Ask om det omtvistige tømmer ved Tomas Asks sag ved Heieren, er igjen i retten. Tomas Ask hadde merket tømmeret med tolv hugg på stokken, og brukt huggøks. Alle andre i elva brukte holøks, noe Tomas også ble anbefalt å bruke.

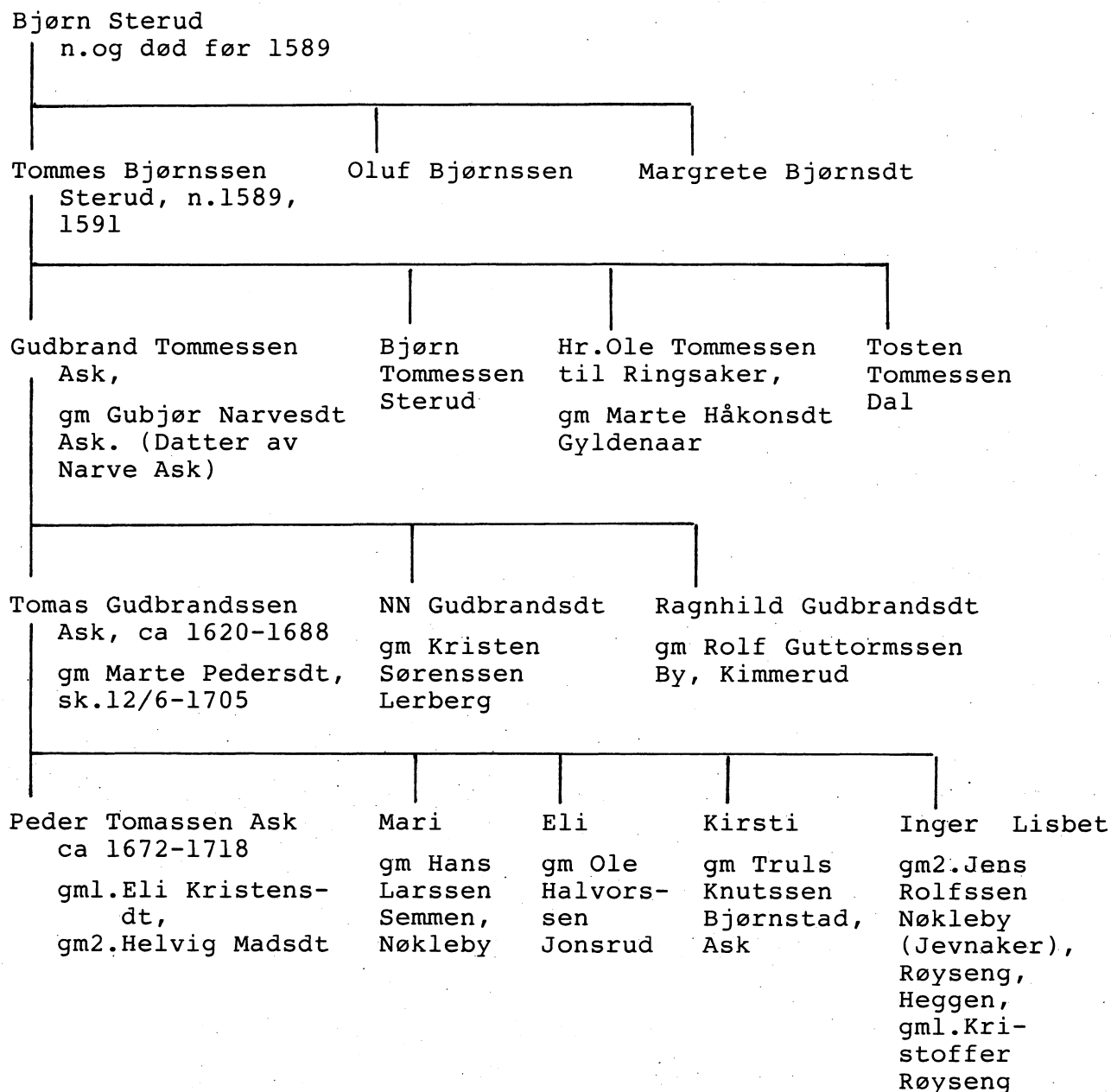
Saken om Gåsefet og Karlsrud og 1/4 sag i Heieren kunne ikke bedømmes.

TB XVII. 1676. Tomas Ask søkes for gjelden til Peder Simenssen, ved en rikens citation dat.25.jan.1675. Tomas Ask skylder til boet etter salig Simen Larssen 417 rdl 3 ort 11 skilling, hvorved han til forsikring har stilt 1 skippund korn i Ask, 1 fjerding i Deli på Hadeland og halve Asksagen i Heierenfossen.

TB XXIV. 1681. Saken om Gåsefet og Karlsrud mellom Eggert Stochflet og Tomas Ask var nå oppe på ny.

TB XXVII. 1683,4.juli. Tomas Ask er stevnet for en summa penge. Han hadde lånt 700 rdl i 1676 av Erik Madssen, og pantsatt 3 skippund i Ask med Gåsefet og Karlsrud. Beløpet hadde steget til vel 935 rdl. Tomas sa at han hadde betalt 400 rdl. Saken ble tatt opp igjen 13.des.1683. Tomas hadde nå gjort opp for seg.

I Andreas Ropeids bøker om Hønefoss står det at Tomas Asks sag i Heieren i 1688 fikk bevilgning til å skjære 10700 bord. Tomas Ask hadde ingen sagfut. Yrket stilte store krav til sagfuten. Ropeid skriver at han måtte kunne lese og skrive og sette opp en avregningsseddel. Han burde kunne føre en sak på tinget. Disse oppgaver måtte følgelig Tomas Ask påta seg selv, og følte seg øyensynlig kompetent til det.

Kilder: Norsk Slektshistorisk Tidsskrift VII.

Tingbøker for Ringerike, de fire første avskrevet ved Terje Gudbrandson.

A.Lagesen: Ringerikske slekter III.

E.F.Halvorsen: Personlige meddelelser.

A.Ropeid: Hønefossboka I.

ET 300- ÅRSJUBILEUM.

29.oktober 1695 - 29.oktober 1995.

R I N G E R U D.

Ringerud var først krongods da garden ble tatt i bruk igjen etter Svartedauen, men garden kom meget tidlig i sjøleie eller bonde-eie. I nå 300 år, helt fra hallingen Ole Guttormsen Leknes kjøpte garden i 1695, har den samme ætta holdt til på garden, sønn etter far, i ubrutt agnatisk rekke.

Gardens eldste historie.

- I 1595 er nevnt Rinngerud, ifølge O. Rygh.
- I 1614/15 omtales Ringen øde med landskyld 2 skinn, krongods. Bruker er Pål Folum. Mulig at dette er Ringerud (E.F. Halvorsen).
- I 1633/34 nevnes en ødeplass Ringerud, skylder 2 skinn. I 1634 er en Halvor (Halvard) oppsitter. I 1642 er han "forarmet". I koppskatten 1646 er oppført Halvor Ringerud med kone.
- I 1647 er garden fortsatt krongods, Kongelig Majestet eier 2 kalvskinn. Bruker er Halvor Ringerud.
- I 1651 klager Ole Skagnes over at han har måttet legge ut 22 tylfter tømmer i bygsel for Ringerud til futen Hans Rasmussen, samt 2 voksne bukker. Han har betalt, men mener det er alt for mye.
- I 1653/54 nevnes Ole Halvorsen på Ringerud.
- Kvegskatten 1657: Ringerud skatter av 1 hest, 5 fe, 3 geiter.
- I manntallet 1664 er fortsatt Ole Halvorsen oppsitter, 42 år gammel. (I 1666 kalles oppsitteren Ole Haraldsen(!), 39 år).
- På skiftet 16.okt.1685 etter Halvor Bjørnsen Nøkleby (gift med Birgitte Karlsdatter Strande), får vi vite at deres datter, Barbro Halvorsdatter var gift med Ole Ringerud. De arvet 2 settinger i Tossevik. Ole er oppsitter på Ringerud både i 1670 og 1680.
- Kronen solgte etter hvert gardene sine til private, særlig embetsmenn. I 1670 eide Laurits Lauritsen Ringerud, "hand sig af Ko.Ma. haffuer tilforhandlet". Han var også eier i 1680. Det var Søren Hansen Lemmich som i 1695 solgte garden til den odelsætten som siden har eid og bodd på garden.

Ringerud, 2.

De "jordeigende bønder"s historie.

Den slekt som overtok Ringerud i 1695, kan føres tilbake til Gulsvik og Sjugurd Bonde:

- I. Sjugurd Bonde til Gulsvik, skifte i 1482.
- II. Guttorm Bonde til Gulsvik.
- III. Fredrik Guttormsen Trommald.
- IV. Guttorm (Fredriksen) Sønsteby/Medbøen. Han er ikke nevnt i kildene, men har nok eksistert (T.Østro). Hans sønn har F.G. i seglet.
- V. Fredrik Guttormsen Sønsteby/Trommald var gift med Eli Gulsdatter Nerdalen fra Sigdal. Hun var av Ringnes-ätt. De hadde barna: 1.Klemet Sønsteby. 2.Ole Sønsteby gm Ingrid Kittelsdatter. 3.Ole Sønsteby gm Helge Gudbrandsdatter Åsland. 4.Gunhild gm Kristoffer Lundesgarden. 5.En datter gm Jon Land. 6.Pål.
- VI. Ole Fredriksen Sønsteby, skifte 22/9-1651, gm Helge Gudbrandsdatter Åsland. Deres barn var: 1.Ole Hovland, 1636-1689, gm Rønnaug Pålsdatter Oppegarden. 2.Anne gm Erik Andersen Veikåker. 3.Kari gm Ole Pukerud. 4.Guttorm Leknes. 5.Gunbjør gm Ole Pedersen Bjertnes. 6.Gul Stugarden.
- VII. Guttorm Olsen Sønsteby/Leknes, f.ca 1634, gm Gjertrud Kittelsdatter, gm 2.Olaug Halvorsdatter av Bagge-ätt. Guttorm ble dømt for å ha forårsaket at Olaug druknet i Krøderen i 1681. Han døde i fengselet tidlig på året i 1682. Barn: 1.Kittel, død før 1696. 2.Ole Ringerud. 3.Ole på Veikåker (1698).

Ringerud, 3.

VIII. Ole Guttormsen Leknes, Ringerud, f. i Flå ca 1658, begr. ved Viken 17/6-1725, 67 år gammel. Han var først gift i Flå med Birgitte Lucasdatter. Og etter at familien flyttet over til Adalen, giftet han seg som enkemann med Inger (Ingri) Pedersdatter, de ble trolovet 2/2 og viet 10/11-1720.

Ole Guttormsen makeskiftet til seg garden Ringerud av skyld 5 skinn, den 29. oktober 1695, av sin farsøster Anne Olsdatters mann Erik Andersen Veikåker. Erik hadde kjøpt garden fem dager tidligere av Søren Hansen Lemmich. Dermed ble Ringerud som sagt svært tidlig bondegods.

Det er skifte etter Birgitte Lucasdatter 2. okt. 1719.

I første ekteskapet hadde Ole Guttormsen følgende barn:

1. Gul Olsen Ringerud, født i Flå. (Gul kan være sønn av Oles bror og navnebror, Ole Guttormsen Veikåker, men dette er mindre sannsynlig). Gul Ringerud fikk en sønn Siver, dpt. 2/2-1710 ved Viken. Sivers mor var Karen Iversdatter.
2. Guttorm Olsen Leknes/Ringerud, f. ca 1683, begr. ved Viken 6/2-1717, 34 år gammel.
3. Fredrik Olsen Ringerud, f. ca 1690.
4. Kirsti Olsdatter.
5. Lucas Olsen Ringerud, f. ca 1695, begr. 16/3-1771, 83 år gammel. Den 7/6 ble han trolovet, og viet 22/8-1716 med Mari Johansdatter. Barn:
 - a. Marcus Lucassen Ringerudeie, Gryte, dpt. 11/11-1716, trol. 28/6, viet 20/9-1750 med Ingeborg Torsdatter. I 1762 bodde de på Valdersstøa under Heen. Deres barn:
 - a1. Lucas Marcussen, dpt. 17/1-1751, Olsvika. Konfirmert 7/10-1770, Heen.
 - a2. Mari Marcusdatter, dpt. 22/2-1761, Heenseie.
Disse to var de eneste jeg fant døpt i kjerkeboka for Norderhov, men mye tyder på at også de to neste er barn av Marcus Lucassen:
 - a3. Tor Marcussen Bergkastet, f. ca 1753, konf. 6/10-1771 i Norderhov som Tor Marcussen Hønen. Trol. 25/3-1786 med Christi (Kirsti) Monsdatter.
 - a4. Ingeborg Marcusdatter, konf. også 6/10-1771, Heens-eie.

Ringerud, 4.

- a5. Ingeborg Marcusdatter, dpt. 21/7-1749. Far: sblat Marcus Lucassen Gryte, mor: Marie Halvorsdatter Tosseviken. Ingeborg Marcusdatter Oset ble konf. 30/9-1764. Det er kanskje henne som 1/10-1773 ble trolovet med Elling Bjørnsen Strande-eie?
- b. Berit Lucasdatter, dpt. 12/11-1718.
Lucas Olsen ble som enkemann trol. 6/11-1723, viet 2/7-1724 med Kirsten Olsdatter Jemterud. Barn:
- c. Ole Lucassen Gryte, dpt. 2/2-1727, viet 2/3-1754 til Siri Ellensdatter, begr. 13/10-1759, 27 år, da på Nyhus. Barn:
- c1. Lucas Olsen, dpt. 18/1-1756.
- c2. Lucas Olsen, dpt. 27/8-1758, Grøterud. Konf. 28/2-1779, Åset.
- c3. Kirsti Olsdatter, dpt. 2/2-1754.
- e4. Ole Olsen, dpt. 23/1-1752. Moren var Mari Torsdatter, da på Klintodden.
- c5. Jørgen Olsen, dpt. 31/3-1764, begr. 24/6. Mor: Berte Jørgensdatter. Ole Lucassens fjerde leiermål.
- d. Ole Lucassen, dpt. 26/2-1724.
- e. Gjertru Lucasdatter, f. ca 1725.
- f. Gul Lucassen, dpt. 22/1-1729, cop. 25/2-1756 med Helle Olsdatter. De bodde på søndre Rundhaugen under Skollerud i 1762. Barn:
- f1. Kirsti Gulsdatter, dpt. 16/10-1756, konf. 4/10-1772.
- f2. Ole Gulsen, dpt. 14/10-1758, Oset. Konf. 28/2-1779, Skollerud.
- f3. Lucas Gulsen, dpt. 16/3-1760, Oset.
- f4. Bendix Gulsen, dpt. 19/7-1761, Skollerudeie.
- f5. Lucas Gulsen, dpt. 23/5-1763, Skollerudeie.
- f6. Gudbrand Gulsen, dpt. 27/5-1765, Skollerudeie.
- f7. Berit Gulsdatter, dpt. 27/5-1765, Skollerudeie.
- f8. Iver Gulsen, dpt. 26/2-1769.
- f9. Ole Gulsen, dpt. 26/1-1749, Buttingsrud. Mor: Zynnov Olsdatter.

Ringerud, 5.

Født

g. Marit Lucasdatter, dpt. 7/2-1734, trol. 22/2, viet 24/8-1755 med Mons Gudbrandsen Gryte. Barn:

g1. Dorte Monsdatter, dpt. 18/1-1756, konf. 29/3-1772, Hauge-rudeie. Dorte Monsdatter Buttingsrud trol. 22/8-1790 med Mikkel Tostensen Tosseviken. Hun kalles Dordi ved viel-sen.

g2. Kirsti Monsdatter, dpt. 27/8-1758, trol. 25/3-1786 med Tor Marcussen Hvalseie/Bergkastet, f. ca 1753.

g3. Live Monsdatter, dpt. 14/6-1760, Gryte.

g4. Gudbrand Monsen, dpt. 29/5-1763, konf. 19/8-1781, Ringerud.

g5. Ole Monsen, dpt. 14/7-1765, Gryte, konf. 22/2-1784, Rinna,

g6. Lucas Monsen, dpt. 14/6-1767, Gryte, konf. 22/2-1784, Rinna.

g7. Ingeborg Monsdatter, dpt. 25/3-1770, Haugerudeie, konf. 31/8-1788, 17 år, Skaneseie.

g8. Anders Monsen, dpt. 23/3-1777, Haugerudeie, konf. 14/10-1792, 15 år, Skaneseie.

g9. Mari Monsdatter, f. ca 1775, konf. 16/10-1791, 16 år, Skaneseie.

g10. Christoffer Monsen, dpt. 3/9-1780, Nyhus, konf. 5/3-1797, Skaneseie.

h. Ingeborg Lucasdatter, dpt. 19/8-1736.

i. Torkel Lucassen, dpt. 22/10-1741.

I andre ekteskapet med Inger Pedersdatter hadde Ole Guttormsen Ringerud barna:

5. Peder Olsen, dpt. 16/12-1721.

6. Dorte Olsdatter, f. ca 1723.

7. Gjertru Olsdatter, dpt. 3/2-1725.

Det er skifte etter Ole Guttormsen Ringerud 15/5, 4/6-1725.

Ringerud. 5 b.

Fra Tingbok 44 for Ringerike:

23/11-1711 (s.92 a). Clemet Hovland hadde stevnet Ole Ringerud og Gul ibid. samt Gunvald Strande for at de hadde revet ned hans seterbu i Ulevassfjellet. Til stevnevitnene hadde Gunvald Strande sagt at han og Gul hadde revet den, fordi den lå i deres mark.

20/1-1712 (s.95 a). Ovenstående sak igjen fore.

Gul Olsen Ringerud tilsto her at de hadde nedbrutt Clemets seterbu ved Ulevannet og tatt en stokk av den til flåte, og takfjælene bar de ned til vannet for å bygge seg en hytte til å ligge i mens de fisket. Det ble avsagt sådan dom:

Efterdi den produserte forening mellom sør- og nordbygdingerne i Sognedalen forklarer at Ulevannet er skjelne mellom berørte bygdelag, hvilke marker omkring samme vande på alle sider har fulgt Sognedølerne lenge før Ådølerne ved dom har fått part i Sandvasslien, som skal være omtrent en mil vest for Ulevannet, hvor Ådølingene aldrig har haft nogen eiendom, så beretter og Gul Olsen at den førnevnte seterboe av ham er nedreven, og at den er bygd ved Ulevannet, hvilket Gunvald Strande og for stevevidnerne har tilstått, under det skinn at Clemet Hovland sitter dem til fortrengsel der i marken. Da de i ringeste måte ei gjøre bevisligt hvor vidt deres eiedeler strekker seg, som de således har forseet seg og nedbrutt annen manns boe og samme forbrukt til hytte og fiskeflåte, altså bør de innstevnte innen St.Johanni førstkommende at gjøre den påstefnte seterboe så ferdig igjen på tak og vegger, at den kan være upåklagelig, med erindring at de seg en annen tid ei med sådan forgribelse befatter, Og som de således unødvendig forvoldet saksøkerne denne prosess, så bør de og at indstå ham for anvendte omkostninger med 4 rdl, betalt 15 dage etter doms forkyndelse under executon og mere i deres midler etter loven.

Den gamle brukerslekta på Ringerud ville nødig forlate garden.

Det ser vi fra en sak i Tingbok 41 for Ringerike, 16/3-1696:

Ole Guttormsen Lektnes irette fordret fra 25/2 oppsatte sak Ole Ringerud og begjærte dom. På Ole Ringeruds vegne møtte hans sønn Nils Olsen Ringerud. Nils Olsen fremla sin faders bygselseddel på Ringerud, dat.18.mars 1653, og ville beholde garden. Ole Guttormsen som hadde kjøpt garden, fikk rettens medhold til å overta garden.

Font.

Ringerud, 6.

IX. Fredrik Olsen Ringerud, f.ca 1690 i Flå,

trol.3/9, viet 21/11-1713 til Rønnau Olsdatter Solum fra Flå.
Fredrik var da soldat.

Den 5.mars 1729 kjøper Fredrik av sin stemor Inger Pedersdatter, sin søster Kirsti Olsdatter og sin bror Lucas Olsen, deres arvede anparter i Ringerud. Den 19.nov.1725 hadde Frek Olsen Ringerud bevilget og forunt sin bror, Lucas Olsen Ringerud å bruke plassen Gryte i sin livs tid.

Fra panteboka sakser vi også: Reier Olsen Nyhus (fra Solum), Fredrik Olsen Ringerud på sin kone Rønnau Olsdatters vegne, og Halvor Pedersen Tosseviken på sin kone Sigri Olsdatters vegne, alle boende i Ådalen, selger til sin broder og værbroder Syver Olsen og hans hustru Bergit Engebretsdatter, all sin arvelige rett i Solum i Flå, hvorfor han har gitt betaling, 30 rdl til Reier Olsen, og 15 rdl til hver av søstrene, Rønnau og Sigri Olsdøtre. Skjøtet er datert 8.nov.1734.

Rønnau Olsdatters far, Ole Sjurdsen Solum, ble drept på Rusta i Snarum omkring Helgemess 1703. Han var av Sønsteby/Gulsvik-ætt. Fredrik og Rønnau hadde barna:

1.Ole Fredriksen Ringerud, dpt.27/4-1714.

2. Ole Fredriksen Ringerud, dpt.15/1-1716, begr.25/5-1732, 16 år gammel.

3.Berit Fredriksdatter, dpt.12/11-1718, gm Erik Olsen Sønsteby i Flå.

4) Ingeborg Fredriksdatter, dpt.15/6-1721, konf.4/1-1739, trol.27/5, viet 22/10-1741 til Lars Veggelsen Buttingsrud/Klintodden, begr.29/6-1755, 40 år gammel.

5) Torkil Fredriksen, dpt.7/11-1723.

6) Anders Fredriksen Buttingsrud, dpt.2/2-1726, gm Ingeborg Eriksdatter Viker. Anders, da på Elsrud, makeskiftet 6.mars 1750 til seg 2 skinn i Buttingsrud fra Gudbrand Olsen.

1.febr.1766 kjøper han flere parter i Buttingsrud.

7) Elling Fredriksen, dpt.18/3-1730.

8) Karen Fredriksdatter, dpt.30/5-1733, begr.23/10-1757, 25 år gammel. Hun var døv og "kan ikke tale".

Det er skifte etter Fredrik Olsen Ringerud 18/8-1749.

Boets brutto var 335 rdl, nettoen 319 rdl.

Ringerud, 7.

X. Ole Fredriksen Ringerud, dpt.27/4-1714 i Norderhov kirke, trol.20/3, viet 27/10-1740 til Maren Torsdatter Viker. Hun var dpt.6/6-1716 og var datter av Tor Nubsen Viker fra Hilde i Flå og Ingeborg Nilsdatter.

Ole overtok Ringerud av skyld 5 skinn på skiftet etter faren, avgangne Fredrik Olsen, 18.aug.1749.

Ole døde tidlig, han ble begr.29/6-1755, 41 år 5 uker gammel. Det er skifte etter ham 18/8-1755. Boets brutto var 133 rdl, netto 11 rdl + jord i Ringerud, 5 skinn.

Da ekstraskatten skrives ut i 1762, hadde Maren Torsdatter 17/10-1756 giftet seg opp igjen med Tidemann Olsen, som da er husbond på Ringerud. Av barna til Ole og Maren er nevnt Fredrik, Ingeborg, Rønnaug og Kari. Livørsenka Rønnaug Olsdatter har opphold på garden. Det nevnes to husmenn: Mons Gudbrandsen og kone Marit, og Lucas Olsen som er enkemann.

Ole og Maren Ringerud hadde barna:

1. Fredrik Olsen Ringerud, dpt.27/1-1743.

2. Ingeborg Olsdatter, dpt.23/1-1746, konf.18/4-1762, trol.27/9-1766 med Halvor Pedersen Tossevik. Deres barn:

a. Mari Halvorsdatter, dpt.24/1-1768. Det er vel henne som 14/9-1794 blir gift med Anders Andersen Gunbjørud-, Elsrudeie.

b. Peder Halvorsen, dpt.27/1-1771, Buttingsrud.

c. Rønnaug Halvorsdatter, dpt.29/5-1774, Buttingsrud.

d. Ole Halvorsen, dpt.14/9-1777, Grøterud, g.1800 m. Gubjør Torsdatter. På Engereie.

e. Erik Halvorsen, dpt.15/10-1780, Jemterud.

f. Mari Halvorsdatter, dpt.17/9-1786, Jemterud.

3. Rønnaug Olsdatter, dpt.20/1-1748.

4. Kari Olsdatter, dpt.11/4-1750, konf.30/9-1764, trol.25/3-1770 med Ole Pedersen Tosseviken. Deres barn:

a. Mari Olsdatter, dpt.26/5-1771, Tossevikeie.

b. Peder Olsen, dpt.20/2-1774, Buttingsrud.

c. Rønnaug Olsdatter, dpt.24/9-1775.

d. Ingeborg Olsdatter, dpt.23/1-1780, Gryte.

e. Mari Olsdatter, dpt.29/10-1786, Gryte.

f. Mari Olsdatter, dpt.22/3-1791, Tossevika.

5. Tor Olsen Ringerud, dpt.13/5-1752, konf.29/10-1769. Han ble gift med Rønnaug Helgesdatter Enger fra Soknedalen og kom til Grøterud.

6. Ole Olsen, dpt.26/5-1754, begr.29/6-1755.

Ringerud, 8.

XI. Fredrik Olsen Ringerud, dpt.27/1-1743,

trol.12/3, viet 9/7-1769 til Gjertru Knutsdatter Somdalen, dpt.26/2-1752. Hun var datter av Knut Pedersen Somdalen, begr. 2/6-1765, 59 år gammel og Sidsel Ellingsdatter. De hadde giftet seg 1/11-1745.

Ringerud var 19.aug.1755 blitt loddet på enka Maren Torsdatter og arvingene. Den 30.okt.1766 selger Tidemann Olsen og hustru Maren Torsdatter garden Ringerud, 2 1/2 skinn, til sin stesønn og sønn Fredrik Olsen for 203 rdl. Og 31.okt.1785 selger Tor Olsen og søsken deres eiende part i garden, 3 1/2 skinn, til broren Frich Olsen for 133 rdl 8 skilling.

Fredrik Olsen Ringerud ble begr. i oktober 1798, 58 år gammel. Det er skifte etter ham 24/8-1799.

Fredrik og Gjertru hadde barna:

1. Mari Fredriksdatter, dpt.19/8-1770, konf.24/6-1787, 17 år, g.4/6-1803 m. Truls Olsen Somdalseie, Ringerudeie (Gryte). De hadde en sønn Ole Trulsen, 30 år i 1846, tømmermann i Drammen.
2. Ole Fredriksen Ringerud, dpt.14/6-1772.
3. Sidsel Fredriksdatter, dpt.24/9-1775, konf.14/10-1792, 16 år, gm Harald Olsen. De hadde en sønn Harald, 30 år i 1846, bodde i Sør-Aurdal.
4. Knut Fredriksen Rustanbråten, dpt.29/10-1777, konf.5/3-1797, trol.24/7-1806 med enka Christi Jonsdatter Volden, f.1763. Christi var datter av Jon Knutsen Olde i Soknedalen og Ragnhild Larsdatter Gårn fra Krødsherad. Hun var enke etter Ole Nilsen Volden.
5. Rønnaug Fredriksdatter, dpt.26/5-1782, konf.5/3-1797, 16 år, gm Erik Toresen Elsrud/Tostensrud.
6. Kari Fredriksdatter, dpt.23/1-1780, konf.5/3-1797, 18 år, g.10/7-1803 m. enkemannen Tron Gunbjørud. Som enke giftet Kari seg 10/6-1826 med nok en enkemann, Ole Gunvaldsen Grøterud. Det er skifte etter Kari på Grøterud 6/10-1846.
7. Eli Fredriksdatter, dpt.17/10-1784, konf.i 1802, 16 år. Hun ble gift med Anders Helgesen og hadde en sønn Helge i Hønefoss i 1846.
8. Gjertrud Fredriksdatter, dpt.3/6-1787, konf.i 1804, 17 år. Hun ble gift med Gudbrand Olsen Tronrud, og en sønn Ole er nevnt i 1846.

Ringerud, 9.

9. Ingeborg Fredriksdatter, dpt. 27/1-1793, konf. 26/8-1810, g. 2/7-1816 m. Anders Gudbrandsen Ringerudeie, da 30 år.
10. Truls Fredriksen, dpt. 18/10-1796, konf. 29/6-1812, 16 år, g. 16/1-1827 m. Anne Jonsdatter Åsen, Støveren. Barn:
- a. Johannes Trulsen, dpt. 1830, konf. 30/8-1846, Rustanbråten. På et skifte i 1846 nevnes flere barn:
 - b. Gjertrud Trulsdatter, 20 år.
 - c. Anne Kristine Trulsdatter, 12 år.
 - d. Inger Tomine Trulsdatter, 10 år.
11. Elling Fredriksen Lia, Bergsundeie, dpt. 29/5-1790, konf. 1804, gm Beret Pedersdatter, skifte 24/1-1844, brutto og netto 95 speciedaler. Beret hadde druknet i Gryte-elva i 1837 og ble begravet 18. april samme år, 50 år gammel. Elling giftet seg så 30/3-1842 med Ingri Østensdatter, født i Sør-Aurdal i 1808. Hun ble konfirmert i Vikar 17/9-1826, og tjente på Bergsund da hun giftet seg. Hun døde i USA i 1899. Hennes foreldre var Østen Andersen Strømmen og Gubjerg Monsdatter Sørum. Ingri hadde først vært gift 17/10-1830 med Asle Klemetsen (Lia), 27 år, og hadde barna Christian, f. 11/4-1831 (i Kvernstuen 1865, til USA 1867) og Gunhild f. 21/4-1835 (i Engen 1865) med ham. Elling Fredriksen Lia druknet i Kongsstrømmen, og ble begravet 24/8-1860, 71 år gammel. Det var storflom over Ringerike dette året, bl.a. gikk Hønefossbruene fløyten. I første ekteskap med Beret Pedersdatter hadde Elling barna:
- a. Peder Ellingsen Gunbjørud, f. 10/8-1822, konf. 16/9-1838, tjente på Grøterud i 1844, g. 5/8-1851 m. Kirsti Olsdatter Strande-eie. Hennes far var Ole Gunvaldsen.
 - b. Ole Ellingsen, f. 8/3-1824, konf. 23/8-1840, skomaker "på Ringerike" i 1844, g. 6/10-1854 m. Gunhild Andersdatter.
 - c. Knut Ellingsen, f. 16/10-1826(?), konf. 23/8-1840, 15 år. Han var 18 år og hjemme hos faren i 1844. Han bodde på Haugerudeie, men flyttet til Sverige. Han dro til Amerika, "kjempet mot indiaherne" og tok navnet Gryte.
 - d. Fredrik Ellingsen, f. 9/12-1820, konf. 21/8-1836, 16 år. Han bodde på Grøterud i 1844. G. 20/10-1845 m. Berte Nubsdatter Blakstvet.
 - e. Gjertrud Ellingsdatter, f. ca 1816, konf. i 1832, 16 år. Hun tjente på Gunbjørud i 1844.

Fønt

Ringerud, 10.

- f. Ragnhild Ellingsdatter, f.10/10-1818, tjente på Grøterud i 1844. G.10/1-1848 m. Christian Jonsen Finnsandeie, 36 år. Hans far var Jon Pedersen.
- g. Marie Ellingsdatter, f.14/8-1827, konf.1/9-1844, bodde da på Fjøsвика. G.14/1-1854 m. Engebret Olsen Semmeneie.
- h. Berte Ellingsdatter, f.14/8-1829, konf.1/9-1844, bodde da på Fjøsвика. G.18/11-1849 m. Nils Hansen Engereie, 26 år. Hans far het Hans Hansen. Berte døde på Norddalen som sjøleierenke 20/12-1891.

I andre ekteskapet med Ingri Østensdatter hadde Elling Fredriksen to døtre:

- i. Berit Ellingsdatter, f.17/7-1842. Hun er "great grandmother" til presidenten for The Ringerike-Eiker-Modumlag i USA idag (1995), Allard E Stevens.
- j. Anne Ellingsdatter, f.21/5-1845, gift i Amerika med Elling Pedersen Enger fra Eggedal.

Året etter at faren druknet i Kongsstrømmen, emigrerte Berit og Anne sammen med sin mor, Ingri Østensdatter, til Amerika, 7/4-1861.

XII. Ole Fredriksen Ringerud, dpt.14/6-1772,

g.15/10-1797 m. Marie Christensdatter Semmen, dpt.23/9-1781, død 25/2-1817, 39 år(!) Hun var datter av Christen Gudbrand- sen nordre Semmen og Tore Østensdatter (Busterud). Det er skifte etter Marie Christensdatter 3/6-1817 til 6/6-1818. Brutto var 1627 spdl 4 sk., netto: 694 spdl. Garden Ringerud, 5 3/4 skinn ble taksert til 1300 spdl. Enkemannens brødre, Elling og Truls Fredrikssønner, fikk utlagt hver 49 spdl 87 sk. Hans søstre Gjertrud og Ingeborg Fredrikdøtre, fikk hver 24 spdl 104 sk. Enkemannen Ole Fredriksen sjøl, fikk 460 spdl 90 sk., og hans sønner Ole og Fredrik Olssønner fikk hver 196 spdl 38 sk., mens hans døtre Gjertrud, Christi og Mari Olsdøtre, fikk hver 99 spdl 17 sk.(8.mai-1826).

Ole Fredriksen giftet seg som enkemann opp igjen 2/6-1821 med Gunhild Ellingsdatter, enke etter lensmann Jacob Iversen Skagnes. Hun var fra Elsrud, dpt.23/3-1777, og hun døde på Ringerud 29/3-1864.

Den 31.mars 1798 var opprettet en kontrakt mellom kjøperne av nordre Semmen, Ole Fredriksen Ringerud, Asle Oppen og Christian Bure, om gardens bruk mm i 2 år. Men 14.nov.1799 lyser Ole Fredriksen avkall for sin hustru Marie Christensdatters arv etter faren Christen Semmen, 549 rdl 1 mark 12 skilling. Den 13.des.1802 selger Gjertru Knutsdatter sin halve del av Ringerud, matr.nr.9, skyld 2 7/8 skinn, til sin sønn Ole Frichsen for 599 rdl. Samme dato ble det opprettet en livørs- kontrakt mellom dem.

16.juni 1806 gir Tron Gunbjørud og Truls Olsen Gryte avkall for sine hustruer, Kari og Marie Fredrikdøtres arv i Ringerud. 13.des.1811 gir Erik Torsen Elsrud avkall for sin hustru Rønnaug Fredrikdatters arv, og i 1822 lyser Knut Fredriksen Ringerud og hans søstre Gjertrud og Ingeborg Fredrikdøtre avkall.

Ole Fredriksen Ringerud døde 12/9-1859. I sitt første ekte- skap med Marie Christensdatter hadde han følgende barn:

1. Gjertrud Olsdatter, dpt.18/9-1802, konf.11/11-1818, 16 år, gm Peter Engebretsen Åsen, Amundrud, dpt.11/7-1813. De har stor etterslekt på Ringerike.
2. Kirsti (Christi) Olsdatter, dpt.1/11-1806, konf.20/8-1820, g.2/8-1841 m. Mikkel Hansen Klekken. Hans far var Hans Christensen.

FoA

Ringerud, 12.

3. Ole Olsen Ringerud, dpt.17/7-1808.
4. Marie Olsdatter, dpt.12/1-1812, konf.14/9-1828, 16 år, g.3/11-1832 m. Halgrim Jonsen Kjos fra Soknedalen, f.1804. De hadde 12 barn.
5. Fredrik (Frek) Olsen Gryte, f.4/10-1815, konf. i 1832, 16 år. Han døde 29/4-1884. Han giftet seg 17/3-1839 med Gunhild Olsdatter Elsrud, datter av Ole Syversen Elsrud. Gunhild døde 28/2-1902, 88 år. Barn:
 - a. Ole Fredriksen Tostensrud, f.18/6-1839, konf.5/9-1858, g.10/2-1867 m. Inger Syversdatter Neseie, 31 år. Hennes far: Syver Halvorsen.
 - b. Elling Fredriksen, f.10/8-1840, konf.5/9-1858.
 - c. Maria Fredriksdatter, f.28/1-1842, konf.5/9-1858.
 - d. Ragnhild Fredriksdatter, f.2/1-1844.
 - e. Gunhild Fredriksdatter, f.17/1-1846, konf.1862, g.3/1-1876 m. Ole Gabriel Olsen Ringerud.
 - f. Fredrik Fredriksen, f.10 eller 18/5-1848, konf.7/8-1864, g.19/5-1876 m. Tonetta Torsdatter Sandvigen, f.4/5-1856. Hennes far var Tor Nilsen.
 - g. Olava Fredriksdatter, f.3/7-1850, konf.26/8-1866.
 - h. Kristian Fredriksen, f.11/1-1853, konf.28/8-1870.
 - i. Gabriel Fredriksen, f.17/3-1855.
 - j. Thea Fredriksdatter, f.17/4-1859.
- I andre ekteskapet med Gunhild Ellingsdatter hadde Ole Fredriksen Ringerud datteren:
 6. Inger Marie Olsdatter, f.22/7-1821, konf.21/8-1836, g.21/10-1850 m. Gudbrand Eriksen Tostensrud (Ulen), f. ca 1819. Hans far var Erik Toresen.

Ringerud, 13.

Folketelling Ringerud 1801:

Ole Fredriksen, husb. 29 år, gift første gang.

Maria Christensdatter, hans kone, 19 år.

Nils Guttormsen, tj.folk, 24 år.

Anders Gulbrandsen, tj.folk, 14 år.

Mari Fredriksdatter, husbondens søster, 30 år.

Kari Fredriksdatter, husbondens søster, 21 år.

Gjertru Knutsdatter, husbondens moder, 49 år, enke.

Knut Fredriksen, hennes barn, 23 år.

Eli Fredriksdatter, hennes barn, 15 år.

Elling Fredriksen, hennes barn, 12 år.

Ingebor Fredriksdatter, hennes barn, 6 år.

Truls Fredriksen, hennes barn, 4 år.

Anders Pedersen, mand, 62 år, hans annet ekteskap, husmann.

Inger Iversdatter, hans kone, 56 år, hennes første ekteskap.

Jacob Andersen, deres sønn, 10 år.

Ole Olsen, mand, 28 år, gift første gang, husmann.

Siri Nilsdatter, hans kone, 30 år.

Ragnil Olsdatter, deres barn, 6 år.

Nils Olsen, deres barn, 4 år.

Ole Olsen, deres barn, 2 år.

Bjørn Trulsen, mand, 65 år, gift første gang, husmann.

Marit Iversdatter, hans kone, 64 år, gift første gang.

Ragnil Bjørnsdatter, deres datter, 30 år.

Torkil Carlsen, mand, 32 år, enkemann etter første ekteskap,
inderst, krøpling, skredder.

Ført

Ringerud, 14.

XIII. Ole Olsen Ringerud, dpt.17/7-1808.

Han ble konf.24/10-1824, 16 år gammel. Han ble begr.13/9-1879, 71 år gammel. Han ble gift med

Malene Christensdatter Bjone. Hun oppgis å være 48 år i 1865 og døde 18/9-1886. Malene var ifølge O.S.Johnson datter av Christen Bjone og Marit født Hornslia.

Ole Olsen fikk skjøte på Ringerud 11.juli 1835. Den 3.mai 1838 solgte han plassene Gryte og Bjøenrud til sin kjære broder, Fredrik Olsen Ringerud (Gryte).

Ole og Malene har barna:

- ①. Ole Olsen Ringerud, f.10/11-1837.
- ②. Marit Olsdatter, f.2/3-1840, død 25/12-1911. Hun giftet seg 25/3-1865 med Ole Olsen Hølen d.y. f.10/7-1843. De bodde på søndre Åmot i Soknedalen og på Berg i Haugsbygd. De hadde 6 barn.
- ③. Christian Olsen Ringerud, f.17/1-1843, konf.5/9-1858. Han døde ung, 13/1-1868.
- ④. Marie Olsdatter, f.17/12-1845, konf.1861, g.21/6-1872 m. O.S.Johnson, f.13/1-1843 på Astribråten i Strømsåttbygda. Han er kjent i USA og Norge for sitt bokverk: "Utvandringshistorie fra Ringeriksbygderne".
- ⑤. Martin Olsen Ringerud, f.17/12-1848, konf.2/8-1863. Han var landhandler, g.4/3-1876 m. Thea Eriksdatter Olsviken, f.25/9-1854. Hun var datter av Erik Trondsen Olsviken og Mari Andersdatter.
- ⑥. Andreas Olsen Ringerud, f.28/4-1852, konf.15/8-1869. Han er ifølge O.S.Johnson gift med Gjertrud "Vøllægingen" fra Flå. Til Amerika.
- ⑦. Ole Gabriel Olsen Ringerud, f.28/1-1855, konf.3/9-1871, g.3/1-1876 m. Gunhild Fredriksdatter Gryte, f.17/1-1846.
- ⑧. Petter Olsen Ringerud, f.10/1-1858, g.20/6-1880 m. Inger Andrea Olsdatter Støa, f.21/4-1861. Hennes far var Ole Ellingsen. De kjøpte Roverud i Soknedalen i 1896.
- ⑨. Thorvald Olsen Ringerud, f.10/7-1863, gm Bolette Strømsodd. De bodde på plassen Skollerud under Ringerud, som de kjøpte 30.mai 1900. Hennes fulle navn var Karen Bolette Isaksdatter.

Ringerud, 15.

Folketelling 1865.

Avskrift ved Eigil Elsrud.

Ringerud.

Ole Olsen	husfar, gaardbr. selveier	ugift	29 år	Adal
Anne Gulbrandsdatter	tjenestepige	ugift	19 år	"
Ole Olsen	føderaadsmann	gift	58 år	"
Maline Christensdatter	hans kone		48 år	Hadelan
Christen Olsen	deres sønn, er m. sin far p.f.r.	ugift	23 år	Adal
Maria Olsdatter	deres datter	ugift	22 år	"
Martin Olsen	deres sønn	ugift	18 år	"
Andreas Olsen	deres sønn		14 år	"
Gabriel Olsen	deres sønn		11 år	"
Petter Olsen	deres sønn		8 år	"
Thorvald Olsen	deres sønn		3 år	"

Husdyr: 2 hester, 8 storfe, 12 sauer, 20 geiter, 2 svin.
 Utsæd: 6 tønner korn, 11 tønner poteter.

Ringelien.

Peder Ellingsen	husfader, husmann med jord	gift	44 år	Adal
Kjersti Olsdatter	hans kone		38 år	"
Beret Pedersdatter	deres datter		14 år	"
Ole Pedersen	deres sønn		13 år	"
Elling Pedersen	deres sønn		10 år	"
Gunhild Pedersdatter	deres datter		8 år	"
Petter Pedersen	deres sønn		2 år	"

Husdyr: 3 storfe, 3 sauer, 4 geiter.
 Utsæd: 1 tønne korn, 2 tønner poteter.

Skollerud.

Ole Olsen	husfar, husmann med jord	gift	54 år	Adal
Sissel Olsdatter	hans kone		50 år	"
Ole Olsen	deres sønn, dagarb ug.		18 år	"
Anders Olsen	deres sønn		12 år	"
Gunilla Olsdatter	deres datter		10 år	"
Torvald Olsen	deres sønn		7 år	"
Andreas Olsen	deres sønn		4 år	"

Husdyr: 1 storfe, 7 sauer, 5 geiter.
 Utsæd: litt korn, 2 tønner poteter.

Jordebraaten.

Anders Andersen	husfar, inderst, dagarbeider	gift	36 år	Ringerige
Marthe Olsdatter	hans kone		40 år	Hadeland
Ingeborg Andersdatter	deres datter		10 år	Adal
Anne Andersdatter	deres datter		8 år	"
Andreas Andersen	deres sønn		4 år	"

Husdyr: Ingen. Utsæd: Ingen.

Netop.

Ragnhild Iversdatter	husmannskone med jord	enke	49 år	Adal
Iver Ellingsen	hennes sønn, dagarb.	gift	26 år	"
Ingrid Nubsdatter	hans kone		25 år	"

Husdyr: Ingen. Utsæd: Trekvart tønne poteter.

Ringerud, 16.

Folketelling 1865.

Avskrift ved Eigil Elsrud.

Grythe.

Fredrik Olsen	husfar, gaardbr. selveier	gift	51 år	Ådal
Gunilla Olsdatter	hans kone		52 år	"
Maria Freksdatter	deres datter, hj. sin m.	ug.	24 år	"
Gunilla Freksdatter	deres datter	ug.	20 år	"
Fredrik Freksen	deres sønn	ug.	18 år	"
Olava Freksdatter	deres datter		16 år	"
Christian Freksen	deres sønn		13 år	"
Gabriel Freksen	deres sønn		11 år	"
Thea Freksdatter	deres datter		7 år	"

Husdyr: 1 hest, 5 storfe, 10 sauer, 1 svin.

Utsæd : 3 tønner korn, 5 tønner erter, 6 tønner poteter.

Tømmervigen.

Andreas Olsen	inderst, lægdslem	gift	41 år	Ådal
Aase Gulbrandsdatter	hans kone		39 år	Ringerige
Gunhild M. Andreasdatter	deres datter		12 år	Ådal
Gulbrand Andreassen	deres sønn		10 år	"
Olava Andreasdatter	deres datter		7 år	"
Jens M. Andreassen	deres sønn		4 år	"

Husdyr: Ingen, Utsæd: Ingen.

Tømmervigen.

Jøran Olsdatter	inderst, lægdslem	enke	41 år	Ådal
Lars Johnsen	hennes sønn		7 år	"
Else Johnsdatter	hennes datter		3 år	"

Husdyr: Ingen, Utsæd: Ingen.

Bjørud.

Guri Andreasdatter	inderst, dagarb	enke	53 år	Ådal
Inger Olsdatter	hennes datter		12 år	"

Husdyr: Ingen, Utsæd: Ingen.

Ringerud, 17.

XIV. Ole Olsen Ringerud, f.10/11-1837, konf.1854,
g.25/11-1871 m. Gunhild Olsdatter Hølen, f.1849. Hun var
datter av Ole Olsen Hølen i Strømsåttbygda og Ragnhild
Eriksdatter Åsli fra Hedalen.
Ole får skjøte på Ringerud 10.mars 1866 fra sine foreldre,
Ole Olsen og hustru Malene Christensdatter. Han døde 27/3-
1895, 57 år gammel. Enka Gunhild Olsdatter selger 30.mai
1900 plassen Skollerud til Thorvald Olsen Ringerud.

Ole og Gunhild hadde barna:

1. Malla Olsdatter, f.2/2-1873.
2. Ragnhild Olsdatter, f.17/12-1875, g.10/7-1897 m. Oluf
Andersen Aamodt, f.1873. De bodde på Krakstad i Haug.
Hans far var Anders Ellingsen Aamodt og hans mor, Ragn-
hild Olsdatter Hølen, en søster av ovennevnte Gunhild.
3. Ole Olsen Ringerud, f.20/6-1878.
4. Olava Olsdatter, f.4/4-1881, g.6/10-1904 m. Elling Asle-
sen Enger.
5. Kristine Olsdatter, f.6/9-1883.
6. Martin Olsen Ringerud, f.31/10-1885, gm Eldrid Wathing.
7. Olaug Olsdatter, f.13/2-1888.
8. Gina Olsdatter, f.5/12-1889, g.26/6-1912 m. Ivar Einar
Tandberg. Hans far var Johan Otto Tandberg i Norderhov.

XV. Ole Olsen Ringerud, f.20/6-1878,
gm Oline Torleifsdatter Wathing, f.1876, fra Fyresdal.
Ole overtok Ringerud i 1900 etter sin mor. Barn:

1. Ole Olsen Ringerud, f.31/1-1907.
2. Eldrid Borghild Olsdatter, f.31/1-1907, gm Trond Trond-
sen Buttingsrud.
3. Thorleif Wathing Ringerud, f.3/6-1917, gm Paula Thore-
sen.

Ført
Ringerud, 18.

XVI. Ole Olsen Ringerud, f.31/1-1907,

g.1937 m. Gunlaug Olsdatter Rustand, f.25/1-1910. Hun var datter av Ole Hansen Rustand, f.8/5-1859, og Gunhild Marie Rasmusdatter Strande, f.18/2-1869. Ole var eier av Ringerud til ut i 1970-årene. Barn:

- 1.Oddbjørg Olsdatter, f.1939, gm Ingar Hellerud.
2. Gunhild Olsdatter, f.1942, gift i 1966 med Erik C. Heen.
- 3.Marit Olsdatter, f.1949, gm Frode Engen.
- 4.Ole Olsen Ringerud, f.1950.

XVII. Ole Olsen Ringerud, f.1950,

gm Inger Lise Grimsrud, f.1953, fra Begnadalen.

Ole er dagens eier av Ringerud, som han overtok i 1971 og 1974. Han er eier nr. ti i rett oppadstigende linje på garden. Ifølge Norske Gardsbruk er Ringerud i 1990 på 120 dekar dyrket jord, 6533 dekar produktiv skog og 4741 dekar annen utmark.

Barna på Ringerud idag er:

- 1.Elisabet Olsdatter, f.1980.
- 2.Mette Olsdatter, f.1983.
- 3.Ole Olsen Ringerud, f.1987.

* * *

Til denne slekts- og gardshistorien har jeg nyttet følgende kilder:

1. Eyvind Fjeld Halvorsens opptegnelser fra eldre kilder.
2. Elling Elsruds avskrifter fra kjørkebøker og skifteprotokoller.
3. Eigil Elsruds avskrifter fra kjørkebøker og folketellinger.
4. O.Rygh: Norske Gaardnavne.
5. Norske Gardsbruk 1990.
6. O.S.Johnson: Utvandringshistorie fra Ringeriksbyggerne.
7. Terje Østro, personlige meddelelser.
8. Egne undersøkelser i kjørkebøker, pante- og skifteprotokoller og tingbøker.

Vågård 20.april 1995.

Thorleif Solberg.

Thorleif Solberg:

EN SAK OM OLDE I SOKNEDALEN.

Denne saken er hentet fra Tingbok 37 for Ringerike og Hallingdal, 1689.

Den 15. november 1689 var det saketing på Trøgstad tingstue i Nor-
derhov prestegjeld.

Christen Skinnes og Anders Bjerkerud av Krødsherad fremstillet seg for retten, og på salig Erik Krogsrud og hans salige hustrus barnebarns vegne, etter inngiven stevneseddel dat. 13. 7bris 1689, uti rette fordret deres faders og moders broder, Anders Olde, formedelst han seg allene tiltaget og bemektiget all den arv og formue, både uti løsøre og fastegods, som dennem etter deres oldefedre (les: besteforeldre), er arvelig berettiget.

Item stevnet de Ole Kjos, at han skulle produsere sin adkomst for Land.

Nok fremla Christen Skinnes og Anders Bjerkerud sitt skriftlige innlegg dat. 11. Hujus.

På den innstevnte Anders Oldes vegne møtte hans kvinne, Eli Fredriksdatter, og foregav at de fikk ingen copi av stevningen. Derfor kunne hun ikke lage seg på hva breve hun skulle ha med seg irecte. Hun begjærte oppsettelse til neste ting, så hun kunne få sine breve irecte.

Ole Pedersen Kjos møtte også irecte, og produsert sin påstevnte adkomst til den plass Land, nemlig et skjøte av Gunhild Olsdatter til ham utstedt derpå, dat. 30. juli 1689. Nok et skjøte av Erik Krogsrud til Truls Narvesen utstedt på samme plass, dat. 14. sept. 1678. Nok et skjøte av salig borgermester Hans Eggertsen til Erik Krogsrud utstedt på samme plass, dat. 28. marti 1662.

Nok et brev av Anders Eriksen til Truls Narvesen Bjerke utstedt, på hans rett og tilstand i Land, dat. 3. april 1675.

Christen Skinnes og Anders Bjerkerud foregav, at eftersom Anders Oldes kvinne unnskylder seg, at hun ei har noen breve å irectelegge, og det er dennem besværlig å reise så lang vei her til tinget forgjeves, så var de begjærendes at saken måtte forfløttes til arvetomten og åsteden Olde, så kunne de ha deres breve og bevisligheter ved hånden, så av des årsaker ei skulle skje videre utflukter.

Saken ble forfløtt til arvetomten og åsteden Olde til neskommen-
de 17. desember.

Rettergang på Olde i Soknedalen 17. og 18. des. 1689.

Den 17. desember ble retten betjent på Olde i Soknedalen i Norderhov prestegjeld med efterskrevne av bygdelensmannen tilnevnte lagrettesmenn: Knut Lundesgården, Ole Pukerud, Paul Haukedalen, Jon Bjerke, Ole Krogsrud, Gudbrand Halkjenrud, Gunder Berg og Anders Rud. Hosværende var bygdelensmannen Helge Berg.

Fremstilte seg uti rette Truls Eriksen Sleviken på sin svoger Christen Skinnes's vegne, samt Jon Bjøre på sin sønn Anders Bjerkeruds vegne, som samtlige på salig Knut Eriksen Oldes barns vegne, og irette fordret den sak imot Anders Eriksen Olde, som nestleden 15. november til Trøgstad tingstue var irette søkt, og til idag hit til åsteden og arvetomten forfløtt.

Møtte nå og tilstede salig Knut Oldas eldste sønn, Paul Knutsen. Item hans tvende søstre Mari og Sigri Knutsdøtre. De tilsto samtlige at det var med deres vilje og begjæring at Christen Skinnes og Anders Bjerkerud har stevnet denne sak irette mot deres farbroder Anders Olde på deres vegne. De var begjærende at det måtte skje, det delet som rett var etter den nå givne stevning. Vederparten Anders Olde møtte selv irette, og inngav et make-skiftebrev, hvoruti bemeldes, at hans moder Gunil Olsdatter til hannem har avstått en halv fjerding's landskyld uti Olde med byggesel og herlighet over all gården, hvorimot han henne igjen gir en rødning's plass kalles Land, skyldende et skinn, dat. 30. juli 1683.

Nok fremla han et brev uti hans moders navn, og Torbjørn Rud og Ole Pedersen Kjos på hennes vegne til des forsegling, dat. 10. mars 1684, hvoruti hun skulle ha inngitt seg til sin sønn Anders Olde at nyte sitt livs opphold, og han derimot skulle nyte hennes middel uti løst og fast.

Av salig Anders Eriksens barn møtte og nå tilstede Jon, Ole, nok Ole, Even og Rolf Anderssonner på egne og deres tvende søstres vegne. Item Alf Gundersby på sin salige hustru, Mari Eriksdatters vegne. Hvilke seg samtlige beklaget seg over fornevnte Anders Olde, at han seg allene tilholder og besitter alt det gods og arvedel etter hans salige moder, som dennem samtlig til arv tilbevilget. Og de formente at enhver av dem burde nyte sin lodd og anpart, som loven dennem tilholder.

Ble så Anders Olde tilspurt om han hadde noe kjøpebrev av Truls Narvesen på den plass Land. Dertil svarte han nei.

Han hadde ei annet brev, enn han fikk sin faders brev igjen, som han derpå til Truls hadde utstedt. Og Truls Land restede på samme kjøp til hans salige fader Erik Krogsrud tredve riksdaler, hvilket Anders erbød seg til sine medarvinger å tilsvare. Ble så av Anders Olde fremlagt disse etternevnte breve, nemlig: Et pantebrev av Jon Råen i Krødsherad til Ole Andersen Olde utstedt, på ti settinger korn landskyld i Olde for 25 riksdaler pantepenge, dat.8.juni 1630.

Nok et pergaments kjøpebrev av Halvor Oudensen av Nore sokn i Numedal til Jon Råen utstedt, på gården Olde med mere, dat.martini 1612.

Nok et pergamentsbrev med to underhengende segl av Jøran og Rønulf Paulsdøtre av Jevnaker utstedt, hvorved de selger til Ole Olde og hans hustru Sidsel Jonsdatter, to settinger rente i Olde, dat.5.juli 1637.

Nok et pergamentsbrev med tre underhengende segl, datert in anno 1596.

Videre med saken beror til imorgen.

Den 18.desember var vi igjen til rettens betjenelse på Olde, hvor citanter og vederparter likesom igår seg igjen fremstillet. Har så Truls Sleviken protestert imot den av Anders Olde fremlagte kontrakt med sin moder, om hennes midlers avståelse mot hennes livs opphold, med formening den ei er lovlig, og ei "loughbødet" seg til neste arvinger. Og dersom hun det hadde gjort, da ville Christen Skinnes på hennes eldste sønns, salig Knut Oldes barns vegne, henne gjerne antaget. Og Truls sa seg selv det gjerne at ha villet gjort.

Jon Bjøre sa seg og at ville gjerne ha henne antaget på Knut Oldes barns vegne, så de ei derfor skulle miste deres arverett. Nok ble Anders Olde av Truls Slevik og Jon Bjøre tilspurt, om han hadde noen flere breve for godset i Olde, enn det fornevnte pantebrev og de tre pergamentsbreve. Dertil svarte han nei, at han hadde ingen flere breve derpå, enn de samme, og sa at han ikke visste av andre breve derpå.

Jon Bjøre derimot foregav at der var et skjøte av Jon Råen til hans svoger (les svigersønn) salig Ole Olde utstedt, på godset i Olde, etter at han først hadde tilbudt de andre samtlige sine barn det. Anders Olde sa at han ei visste noe om samme brev å si, eller hadde det i sitt være.

Nok sa Jon Bjøre at det var et makeskiftebrev på to settinger i Olde, som salig Ole hadde tilbyttet seg imot to settinger som var hans kvinnes gods i Råen. Anders Olde sa seg likesom tilforn, ei å vite noe om samme brev.

Nok sa Jon Bjøre at han har for noen tid siden lest i et brev her på Olde, og det var et odels løsensbrev av salig Ole Oldes kvinnes brødre til hannem utstedt på gården Olde. Anders Olde nektet for å ha sett samme brev, og visste ikke noe å si om dette.

Fremstillet seg nå her for retten Peder Herbrandsen Narverud, som foregav at hans farfader Rolf Jonsen Råen, han var Jon Råens sønn, og var nest eldste sønn, og han kjenner seg som en rett odelsmann til Olde, tillike med sine medarvinger. Og derfor gjorde han nå sin innsigelse, at dersom her ikke bevises annen og bedre adkomst til samme gods i Olde enn det fornevnte av Jon Råen utstedte pantebrev, da vil han og hans medarvinger løse og innfrelse samme gods igjen, og betale de pantepenge. Truls Sleviken tilspurte Anders Olde om han ikke hadde noe odelsløsens brev på Olde, som lyder på ham selv, og av ham selv forvervet. Dertil svarte Anders nei, at han ikke hadde noe sådant brev. Men han sa at han hadde vel i så måte levert noen penger til de Råen-folk, såsom Even Herbrandsen, Ole Rolfsen, Ole Gudbrandsen og Jon Gudbrandsen Glasrud, item Jon Bjerke, men han hadde ikke noen brev derpå.

Og såsom Anders så ganske benekter de fornevnte adkomst- og odelsløsensbreve på godset i Olde, så foregav Truls Sleviken og Jon Bjøre at de derom ville føre nærmere prov og bevislighet, som de med forderligste til en beleilig tid eller til jorde-tirsdagen vil la innstevne.

Hva seg løsøret angår etter salig Gunild Olde, var de nå dom begjærendes. Og var deres formening og påstand at Anders Olde burde utlegge til jevne og skifte med sine medarvinger, først det løsøre som hun etter registreringen bekom etter hennes salige mann, som bedrager seg til 71 rdl 1 ort 9 skilling. Nok de tredve riksdaler som restet hos salig Truls Land på det kjøp av Land. Nok derforuten som de vil formene, en stor del som ei er fremført eller innført til registrering og skifte, hvoriblant også skulle være endel rug på Slette.

Ellers imot det som Anders vil pretendere for sin moders underhold, svarte Jon Bjøre og Truls Slevik, at det var ei stort over halvannet år som den salige kvinne var hos Anders. Og alt

inntil hun lagdes på sin sotteseng, var hun en arbeidsfør kvinne, så hun noksom kunne være til gagn med et og annet i huset. Tilmed hadde Anders gården til bruks uten noen bygsel, hvorav de formener han noksom kunne underholde henne. Men for de tolv uker som hun lå på sin sotteseng, ville de godtgjøre ham etter dommer og dommens sigelse. Og de var dom begjærende.

Etter skifteboken og registrering etter Erik Krogsrud, finnes Anders's moder at ha bekommet løsøre til 71 rdl 1 ort 9 skilling, foruten en del som ei skal være kommen til skifte.

Da etter tiltale, gjensvar og denne saks beskaffenhet, er herom således for rette dømt og avsagt:

Den innstevnte Anders Olde bestørker seg med den fremlagte kontrakt dat.10.marti 1684, som han skal ha gjort med sin salige moder Gunild Olsdatter, at hun for sitt livs opphold til ham skulle ha avstått alle sine eigende midler, løst og fast. Men såsom samme kontrakt ei ved lovlig "loughbiudelse" til vedkommende neste arvinger eller deres frønder og lagverger er så conditionered og opprettet, som både den gamle lov og særlig den nye norske lovs 5.boks, 1.capitel, 9.artikkel uttrykkelig tilholder og formelder, så kan samme kontrakt ei kjennes av noen kraft eller gyldighet, til å forhindre hans medarvinger deres tilberettigede arveparter etter fornevnte deres bestemoder. Men Anders Olde har seg allene den salige kvinnes bo bemektiget, både løsøre og fastegods, og derover skalter og valter etter egen vilje. Så det synes at han uti alt har allene søkt sin egen fordel og seg allting at tilvende, og sine umyndige medarvinger deres rett og arv at fravende, som all hans adferd klarlig gir til kjenne. Altså vites ikke imot lovens 5.boks, 2.capitel, 88.artikkel at kan hannem befri for det som etter saksøkernes angivelse og etter registrerings utvisning, at hans salige moder etter hennes salige mann har bekommet 71 riksdaler 1 ort 9 skilling. Item de av Anders Olde selv vedgående 30 rdl hos salig Truls Land, som Anders uti sin handling med den salige mann ladet seg korte, og som annammede rede penger bør tilsvares. Hvilke 30 riksdaler finnes dog å være fordult og ei kommen til registrering eller skifte etter faderen, salig Erik Krogsrud.

Derimot eraktes billigt at Anders Olde såvidt uti løsøret bør kortes og godtgjøres for hans moders opphold uti hennes sjukdom, samt hennes jordeferd, med 11 riksdaler 1 ort 9 skilling.

Så og hvis kornvarer som ikke kom til deling og skifte etter saksøkernes angivende, som og endel uti registreringen bemeldes. De øvrige 90 riksdaler bør han svare og betale sine medarvinger enhver deres lodd og anpart, dog uten rente av løseøret. Men av de 30 riksdaler som rede penge hos salig Truls Land, bør han svare og betale des rente, siden hans salige fader Erik Krogsruds død, som nå er for åtte år siden, og be- drager seg til 14 riksdaler 1 ort 14 skilling.

Item bør han betale for denne prosesses omkostning tolv riksdaler. Hvilket alt Anders Olde er forelagt å betale til sine medarvinger innen seks ukers dag.

Hva seg den søkning om fastegodset belanger, som nå ei fantes noen etterrettelig forklaring, da forblir derom til nærmere be- vislighet og vidnesbyrds innstevnelse, etter saksøkernes egen avsked som forinnført.

*

Dette er siste sak i 1689, og sorenskriveren avslutter ting- boka slik:

Det gamle Aar vi her med Ende.

Gud os fremdelis sin Naade sende.

Jens Tygesen.

Avslutningen av saken om Olde er inntatt i Tingbok 39 for Ringe- rike og Hallingdal, 1690.

RETTERGANG PÅ OLDE I SOKNEDALEN 5.MARS 1690.

Den 5.mars ble retten betjent på Olde i Soknedalen med etter- skrevne lagrettesmenn: Knut Lundesgården, Ole Pukerud, Paul Haukedalen, Størk Sørsdal, Jon Bjerke, Ole Krogsrud, Gudbrand Halkjenrud og Gunder Berg. Hosværende var bygdelensmannen i Soknedalen Helge Berg.

Kom da for oss uti rette Christen Ellefsen Skinnes av Krøds- herad, og inngav en stevneseddel dat.16.januar 1690, ved hvil- ken han og Anders Jonsen Bjerkerud lot hitstevne endel prov angående de rette odelsløsens- og adkomstbreve, som salig Erik Krogsrud og hans hustru hadde til den gård Olde, å prove hvis dem derom er vitterlig, ettersom Anders Eriksen Olde nestleden

17. og 18. desember skal ha dem benektet etc.

Til samme provs påhør er hitstevnet Anders Eriksen Olde, og ellers uti hovedsaken å lide dom og rettens kjennelse, etter fornevnte forrige søkning og stevнемål, forsåvidt fastegodset er angående, både uti Olde og Land. Hvilket de således søker på salig Knut Oldes barns vegne og deres medarvingers vegne. Etterat stevneseddelen var opplest, da fremkom for retten Mogens Eriksen Sessrud, og fremla trende brev, nemlig et odelsløsensbrev av Jon Toresn Råen til sin svoger (les svigersønn) Ole Andersen Olde utstedt, på 12 settinger i Olde, dat. 11. februar 1651.

Nok en attest av Levor Slette og Jon Berg med deres bomerke underskreven, som en beskikkelse på Ole Oldes vegne til hans kvinnes søsken, dat. 3. februar 1662.

Nok et makeskiftebrev hvormed Jon Råen avhender til sin svoger (les: svigersønn) Ole Andersen Olde, to settinger i Olde imot to settinger i Råen, dat. 8. juni 1630.

Disse fornevnte trende breve berettet Mogens Eriksen at ha lånt av salig Gunild Krogsrud det samme år hun døde. Og han lånte dem ikke til annet enn han ville lære derav at lese skrift. Og de har alt siden ligget i hans kiste i Lundesgården inntil i aftes han fant dem der.

Og ettersom det fornevnte odelsløsensbrev nå er fremkommen uti rette, så behøvendis nå ingen prov derom at tages. Men derimot sa citantene at de ville ha dem deres tiltale forbeholden til Mogens Eriksen Sessrud, formedelst han fornevnte breve så lenge og såsom fordulgt hos seg beholden, hvorutover denne rettergang med mange provs innstevnelse av lange veie forårsaket. Var så videre citantenes påstand og begjæring, at fastegodset uti Olde og Land må som rett og tilbørlig skiftes mellom salig Erik Krogsruds og hans hustru Gunild Olsdatters barn og barnebarn.

Anders Eriksen Olde møtte irette, og svarte hertil at de kan gjøre som de tykker.

Ole Pedersen Kjos fremstilte seg også irette, som seg tilforn hadde tilhandlet den plass Land av salig Gunild Krogsrud og hennes sønn Anders Eriksen, etter hans brevers utvisning, og som han tilforn har irettelagt og ennå tilstede, hvilke han formente bør stå ved makt, og han deretter må beholde samme plass Land etter hans adkomst's utvisning.

Citantene derimot påsto, at etterdi det er umyndige barn som samme gods i Land tilstår, så formener de at når Ole Kjos kommer sine utlagte kjøpepenge igjen, at han da samme plass bør kvittere og avstå, og at komme salig Erik Krogsruds etterlatte barn og barnebarn imellom til skifte og dele, som deres rette og sanne odel.

Videre beror med saken til imorgen.

RETTERGANG PÅ ØVRE BERG 6.MARS 1690.

Den 6.mars uti fornevnte sak med de samme forinnbemelte lagrettesmenn ble retten betjent på øvre Berg i Soknedalen.

Hvor seg da for oss igjen irette fremstillet citantene Christen Skinnes og Anders Bjerkerud, samt salig Knut Eriksen Oldes barn, nemlig Paul Knutsen, Mari og Sigri Knutsdøtre, nok salig Anders Eriksens barn, nemlig Jon Olde, ^{Olde} den eldre, Ole den yngre, Even og Rolf Anderssonner, Sigri og Gunil Andersdøtre. På Alf Gundersbys salige hustru Mari Eriksdatters barns vegne, svarte Helge Ellingsen Berg.

Hvilke alle samtlige ble nå her for retten med Anders Eriksen Olde, som selv var personlig tilstede, vennligen og velforlikt om all den søkning og tiltale de kan ha hatt til ham, for deres arverett og tilstand både uti løsøre etter deres salige bestemor, og fastegods etter deres salige bestefar Erik Krogsrud og deres bestemor Gunild Olsdatter, være seg ved hva navn det helst er eller med benevnes kan, både det som nestleden in desember er gåen dom uti, såvel som alt annet både uti løsøre, odels- og fastegods uti Olde, Land og ellers alt annet hvor det er eller finnes kan, at være de salige folk tilhørende, - det skal Anders Eriksen Olde til ugjenkallelig odel og eiendom nyde, bruke og beholde, og for seg og sine arvinger gjøre seg så nyttig og gavnlig som han best vil og kan, av dem eller deres arvinger urygged og upåanket i alle måter.

Derimot belovet Anders Eriksen Olde å gi dem samtlige "thou hundrede og førgetiufge riksdaler" = 240 rdl, og det således at derav nå straks skal betales et hundrede riksdaler, og de øvrige 140 rdl skal han ha to års respit at betale. Derforuten lovet Ole Pedersen Kjos å gi dem samtlige såsom til odelsløsning på den plass Land, ti riksdaler.

Hvilken kontrakt og forlikning som nå skjedde etter samtlige fornevnte barns og arvingers begjæring, med alle deres full-

byrdig samtykke, de nå med vennlig hånderbånd på alle sider samtykte, at skal uryggelig og ubrytelig holdes og etterkommes av dem og deres arvinger i alle måter.

Og ble så nå på samme kontrakt av Anders Olde fremstillet og levert de fornevnte "it hundrede rixdaler".

*

Det var hva tingbøkene hadde å fortelle om Olde i denne omgang. Det har alltid vært sterke slektsforbindelser mellom Krødsherad og Soknedalen, nabobygder som de er. Det viser også denne saken fra Olde. Her får vi også svært mange slektsopplysninger, noe som er gull verdt i et tidsrom før kjørkeboka begynner.

Råen er omtalt i Andreas Mørchs Krødsherad I. Her opplyses at Jon Tordsen Råen var gift med Anne Bårdsdatter av Hoffarslekt. De hadde følgende barn:

1. Rolv Jonsen Råen g.m. Ingrid Eivindsdatter.
2. Bård Jonsen.
3. Engebret Jonsen, død før 1650, han hadde barna Bård og Åse.
4. Ingrid Jonsdatter g.m. Helge Haslerud.
5. Sissel Jonsdatter g.m. Erik Trulsen Sleviken, (eller til Olde i Soknedalen?).
6. Mari Jonsdatter, nevnt for Skare.
7. Berte Jonsdatter, nevnt for Jellum.
8. Ola Jonsen, hadde ei datter Guri.
9. Gudbrand Jonsen Glasrud.
10. Jørand Jonsdatter, nevnt for Glesne.

Mørchs påstand her at Sissel Jonsdatter Råen var gift med Erik Trulsen Sleviken, kan ikke godt stemme. Hun var i hverfall gift med Ole Andersen Olde etter saken her i tingbøkene å dømme.

Men det er vel ikke utenkelig at det er en annen Sissel Jonsdatter, som ble gift til Slevika.

Erik Knutsen Krogsrud som var gift med Gunhild Olsdatter Olde, var sønn av Knut Andersen nedre Berg i Soknedalen, ifølge vitneprov 23.okt.1681. Vi kjenner bumerket hans. Det er hammermerket fra Tors tid, men det har også korsets tegn i seg.

E.k.s.

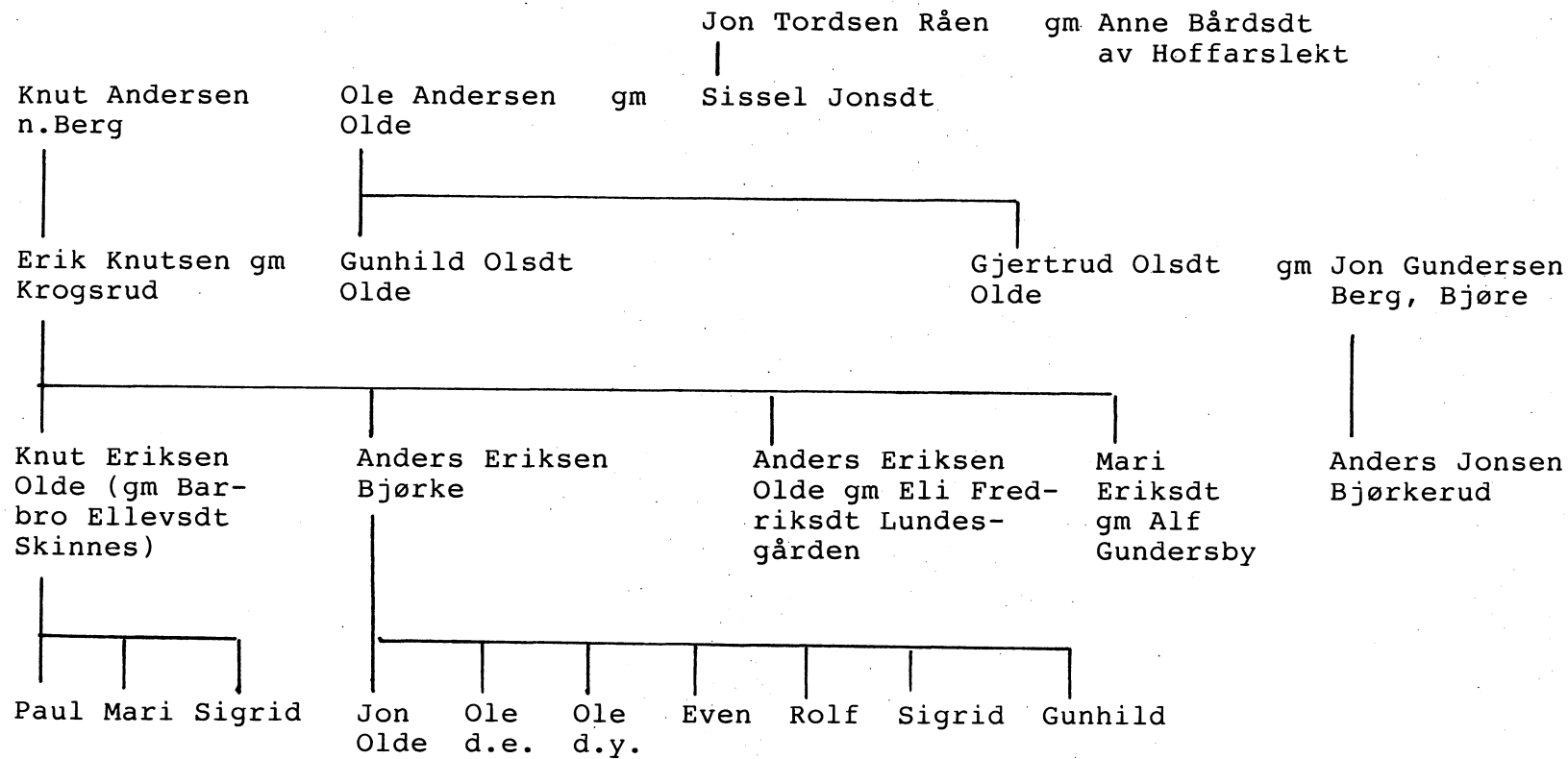
Skiftet etter Erik Krogsrud er innført i skifteprotokollen slik: 1682, i november, er meg tilstillet en lodning som bygdelensmannen Jon Berg i Soknedalen med Knut Lundesgården og Ole Pukerud har forrettet den 4.oktober nestleden, mellom salig Erik Krogsruds etterlatte hustru, barn og arvinger, etter den registrering som forhen den 20.januar 1682 ble forrettet. Buskapen nevnes: 1 rød hest, 7 voksne kuer, 3 ungfø, 13 sauer, 10 geiter.

Arvingene var:

1. Enken Gunhild Krogsrud. Hun fikk verdier for 53-0-12.
2. Knut Oldes barn, fikk verdier for 17-0-5.
3. Salig Anders Bjørkes arvinger, fikk 15-3-9.
4. Anders Eriksen Olde, fikk 16-2-3.
5. Alf Gundersby, på sin salige kvinne Mari Eriksdatters, hennes barns vegne, fikk 8-0-18.

Jon Bjøre som er nevnt i Oldesaken, er identisk med Jon Gundersen Berg, ca 1629-1699. Han var gift med Gjertrud Olsdatter Olde, en søster av Erik Krogsruds kone, Gunhild Olsdatter. Gjertrud hadde tidligere vært gift med Anders Eriksen Bjørkerud i Krødsherad. Jon kjøpte Bjøre i Krødsherad i 1674. Hans sønn Anders Jonsen Bjørkerud, opptrer også på arenaen i Oldesaken.

Kristen Ellevsen Skinnes, ca 1645-skifte 6/7-1700, hadde også tilknytning til Soknedalen. Hans mor, Eli Klemetsdatter, var datter av Klemet Jonsen Oppedgården, og hans søster, Barbro Ellevsdatter, var gift med Knut Eriksen Olde, nevnt i Oldesaken.

3 BRØDRE - 3 SØSTERE.

Sjelden finner man 3 brødre som gifter seg med 3 søstere. Men så skjedde i vårt distrikt for vel 100 år siden. Her ektet 3 sønner fra Finnevolden 3 døtre fra Stiksbrekka. Disse nabogardene innerst i Brekkebygda, lå frem til 1964 i Krødsherad kommune.

Denne artikkelen er langt fra fullkommen, men kan den hjelpe andre på glid er jeg fornøyd. Samtidig benytter jeg anledningen til å stille spørsmål, hvor jeg selv mangler opplysninger.

Først familien i Finnevolden:

Hallgrim Andersen f.2/4-1817 g16/6-1844m Gunhild Palmesd Aure f.11/6-1816.

De hadde 6 barn, minst 18 barnebarn og mer enn 48 oldebarn. Barn:

1. Astrid f.1845 d.ung.
2. Palme 1849-1907 g1873m Rønnaug Asled. Brekka 1851-1942. Bodde Finnevolden, siden Knuteplassen nær Haverstingen. 10 barn - 29 barnebarn.
3. Elling 1850-1930 g1895m Mari Asled. Brekka 1863-1952. I Ørgenvikaslåtta. 4 barn - 8 barnebarn.
4. Anders 1853. Til Amerika 1881. Etterslekt ??.
5. Erik 1856-1935 g1.1887m Inger Asled. Brekka 1858-1895. 2 barn - 3 barnebarn. G2.1896m Kari Endresd. Skaset 1861-1937. 2 barn - 8 barnebarn. Bodde Finnevolden.
6. Torvald 1859. Til Amerika 1881. Etterslekt ??

Hallgrim Andersen var født i Wæteren (Buøeneie) i Flå. I 1846 kjøpte han Buøenhalsene av en slektning på morsiden, men dennes sønn tok i 1851 Halsene igjen på odel. Hallgrim kjøpte så Finnevolden og flyttet dit i 1852. Han arbeidet også som gråsteinsmurer, tømmerkjører og var elv- og damvokter.

Brekkebygda lå avsides til den gang. Da Jørgen Moe (res.kap. i Krødsherad 1853-1863) besøkte Finnevolden for første gang utbrøt han: "Jeg tror du bor ved verdens ende Hallgrim". Så sent som i 1916 skriver redaktør Mehlum i "Nu" at Krødsheradoppsitterene i Brekkebygda ennå bare hadde friersveg, d.v.s. ikke skikkelig kjøreveg.

Kona Gunhild var datter av Palme Eriksen Medbøen/Stabekk/Aure 1769-1846 g1799m Ingeborg Eriksd. Trommald 1774-1825. Palme og Ingeborg hadde 9 barn. Kun 4 vokste opp:

1. Erik 1804-1841 g1830m Åse Evensd. Braaten (Aureeie) f.1810. 5 barn. Bodde Aure. Åse giftet seg som enke med en Hallgrim Hallgrimsen. 7 barn med han.
2. Ole f.1809 g1835m Barbro Ellingsd. Solheim fra Flå f.1810. 2 barn. Bodde Aure.
3. Erik dpt. 30. aug. 1812. Konf. 1828. Etterslekt ??
4. Gunhild 1816-1884. (Til Finnevolden).

I korthet fam.på nabogarden Stiksbrekka:

Asle Gulbrandsen Brekka f.24/3-1817 g23/7-1846m Berit Torjusd. Ormerud f.15/7-1826. Datter av Torjus Bårdsen Ormerud/Torjushus 1799-1848 g1825m Ingeborg Jonsd. f.1800 på Gardås østre i Flesberg. Asle og Berit hadde 11 barn, 43 barnebarn, minst 101 oldebarn. Barn:

1. Gulbrand 1846-1930 gm Thorine Torkildsd. Åsen 1853-1939. En tur i Amerika. Hadde siden Brekka. 5 barn - 12 barnebarn. (Deres oldebarn Anton Gudbrand Brækka gm Inger Johanne Fugleberg har nå Finnevolden).
2. Torger 1849-1914 g1881m Mari Olsd. Haugen 1849-1911. I Nordtjernlia 6 barn - minst 16 barnebarn her. + Etterkommere i Solør og Amerika ??
3. Rønnaug 1851-1942 (Se Finnevolden) 10 barn - 29 barnebarn.
4. Ole f.1853 g1880m Gunhild Klemetsd. Enger, i Volden. 2 barn - 9 barnebarn. (Deres oldebarn Egil Tutanrud gm Kari Berger har nå Brekka),
5. Ingeborg 1856-1915 g1877m Gul Bjørnsen Runn 1848-1929. 3 barn - 5 barnebarn.
6. Inger 1858-1895. (Se Finnevolden). 2 barn - 3 barnebarn.
7. Karen 1860-1935 g1886m Nils Guttormsen Stabekk 1860-1942. 5 barn - 11 barnebarn.
8. Mari 1863-1952. Mari hadde først 1 datter med Amund Bjørnsen. 7 barnebarn. Senere gm Elling Hallgrimsen (Se Finnevolden): 4 barn - 8 barnebarn.
9. Gunhild 1865-1885. Ugift.

10. Kristi 1868-1953 g1892m Kristian Kristiansen Dragonbråten 1865-1951. I Ørgenvika nordre. 5 barn - minst 1 barnebarn. Etterslekt ??
11. Anders f. 1869 d. ug.

De fleste med forfedre fra Soknedalen eller Ådalen oppdager fort at mange veier fører til Gulsvik i Flå og Sigurd Bonde som det var skifte etter 7. febr. 1482. Når det gjelder Hallgrim Andersen Finnevolden har jeg til nå funnet Sigurd Bonde 11 ganger i hans anesirkel, og 12 ganger for kona Gunhild Palmesdatter. For Hallgrim sin del er en av linjene agnatisk (mannslinje). Denne ser vi litt nærmere på.

De 7 første leddene er utmerket beskrevet av Torleif Solberg og Kjell Hallmann i heftet "Ringerike" 1976 og 1981. Samt i Erling Bjørkes gårds- og slektshistorier fra Flå og Ringerike. Heftene "Ringerike" og E. Bjørkes samlinger er tilgjengelige i lokalhistorisk avd. på Ringerike bibliotek. For utførligere opplysninger anbefales disse. Derfor nevnes her kun Hallgrims linje.

Storparten av opplysningene i 8-, 9- og 10. ledd er også hentet fra E. Bjørkes samlinger.

- 1: Sigurd Bonde på Gulsvik. Sk. 7. febr. 1482.
- 2: Guttorm Sigurdsen Bonde på Gulsvik.
- 3: Helge Guttormsen Gulsvik d. f. 1563 gm Ingerid Monsd. Rud d. f. 1563.
- 4: Jon Helgesen Gulsvik nordre d. c. 1592 gm 2. Åse Pålsd. d. c. 1595.
- 5: Clemet Jonsen Oppegården i Soknedalen f. c. 1575 d. f. 1632.
- 6: Elling Clemetsen Oppegården f. c. 1604 d. 1696 gm 1. Inger Andersd.
- 7: Helge Ellingsen Berg øvre i Soknedalen 1629-1711 gm Rønnaug Eriksd. Slevika 1637-1714.

8. Ledd: Paul Helgesen Oppegården 1663-bgr. 7.1.1748 gm Berthe Jonsd. nedre Berg 1663 bgr. 30.3.1738. Datter av Jon Gundersen Berg/Bjøre 1629-1699 og Gjertrud Olsd. Olde d. c. 1709. Paul Oppegården var lensmann i Lunder i mange år. Han og kona skiftet mellom barna i 1731. De hadde ved Berthes død i 1738 vært gift i 54 år. 7 barn:

- A. Erik f. 1686 til Vikar i Ådalen. (9. Ledd).
- B. Ole d. 1738 gm Guri Asled. Askerud, Modum. Barn?? gm Mari Torsd Semmen?? Barn?? (Mari d. c. 1770 ble som enke gm Anders Ellingsen Hovland 1722-1788. 5 barn med han).
- C. Anders Kittelsby d. 1737 gm 1726m Mari Torsd. Gardhammer. 5 barn. (Mari giftet seg senere med Ellef Jonsen Opsal fra Flå. 3 barn).
- D. Jon 1706-1748. d. på Hval i Ådalen. gm 1733m Jøran Olsd. Ve fra Flå. Ingen barn.
- E. Barbro 1691-1773 gm 1714m Levor Gulbrandsen Kittelsby. Ingen barn.
- F. Gjertrud 1697-1773 gm 1722m Knut Aslesen Aker 1696-1756. Barn??
- G. Kiersti 1698-1735 gm 1725m Nub Olsen Kjos d. 1773. Barn?? (Nub Olsen ble gm 2m Guri Olsd. Blixrud).

9. Ledd: Erik Paulsen Oppegården/Vikar f. 1686 bgr. 21/10-1742 gm 1 22/3-1722 Ingeborg Nilsd. Vikar sk. 1729. Datter av Nils Tordsen Vikar 1643-1730 gm 1667m Karen Jørgensd. 1646-1741. Ingeborg var enkeleilendingen på Vikar, Tor Nubsen Hilde fra Flå. Tor og Ingeborg hadde 7 barn.

Ved dette giftermålet overtok Erik Paulsen bruken av Vikar, som da var kirkegods. Han bosatte seg der og er senere skrevet Wiiger. Erik og Ingeborg fikk 3 barn:

- A. Paul 1722-1783 gm 1744m Mari Andersd. S. Hval i Ådalen 1725-1806. 10 barn. Paul overtok Oppegården. Senere ble han eier av hele garden, som ikke hadde vært samlet på en hand siden skiftet etter tippoldefaren Elling Clemetsen 20/3-1696.
- B. Rønnaug 1724-1773 gm 1743m Ole Gunvaldsen d. y. Strande 1721-1773. De eide Kittelsby i Lunder og fikk 9 barn.
- C. Tor 1726-1812 gm 1753m Berthe Pedrds. Knestang 1731-1784. Til Solberg på Tyristrand. 4 barn. G2m enken Eli Palmesd. Skaugstad, fra Semmen. Ingen barn. Tor og Eli levde som livørefolk på Skaugstad fra de giftet seg i 1786. Hun d. 1799 og han flyttet noen år senere tilbake til Solberg.

Erik Paulsen ble som ønkemann g23/3-1730m Jøran Gunvaldsd.Strande dpt.1/11-1710 sk.1773.

(Hun hadde ved sin ddp bl.a.prestefruen Anna Colbiørnsd. som fad.).

Jørans foreldre var Gunvald Nubsen Strande 1676-1753-Marit Olsd.Ve Flå 1680-1742. Erik og Jøran fikk 6 barn:

D.Ingeborg f.1731 g1751m Anders Fredriksen Buttingsrud f.på Ringerud 1726-1775.Minst 1 sønn Erik f.1754.

E.Ragnhild 1732-1742.

F.Ole 1735-1748.

G.Guri 1737-1738.

H.Gunvald 1739-1809. Til Gulsvik (10.ledd).

I.Guri f.1741 g1762m ønkemann Arne Andersen Finsand nordre 1722-1772. 2 barn.Arne hadde først vært gm Berte Gulbrandsd.sk.1761. 5 barn.

Jøran Gunvaldsd. ble som ønke g31/5-1744m Knut Eriksen Gulsvik 1724-1771. De flyttet 1766 til Gulsvik nedre. 5 barn:

1.Erik 1745-1792 gm Ingeborg Andersd.Hovland fra Soknedalen 1747-1793.

Var bruker av Viken etter foreldrene.Overtok så farsgården Gulsvik nedre i 1773. 3 barn.

2.Margit f.1746 g1775m Knut Bjørnsen,Jorde i Nes. Barn??

3.Bjørn f.1748,budde Syversrud,senere Nordhagen. Gift?? Barn??

4.Nub f.1751. Vandvittig.

5.Ole f.1755 g1781m 2.gangs ønken Mari Kittelsd. fc.1746.Til Trommald øvre. 4 barn

10.Ledd: Gunvald Eriksen Gulsvik dpt.14/6-1739.Bgr.30/1809. g12/6-1768m ønke Margit Pedersd.Hilde dpt.17/7-1735.Bgr.10/12-1801.

Ønke etter lensmann Anders Knutsen Gulsvik som druknet i 1766,bare 32 år gml.I første økteskap hadde hun sønnene Knut og Peder. Margit var datter av Peder Olsen Hilde nedre f.c.1695-d.1773 og Mari Halvardsd.Hilde øvre f.1706-sk.1767.

Gunvald Eriksen styrte Gulsvik øvre (Knutsegården) fram til våren 1781,da stedsønnen Knut overtok bruken. På Gulsvik var Gunvald en øktet mann.

Han flyttet så til Ves-Buøen. Der begynte han flott, kjøpte flere gårdparter og man skulle tro han var en grunnrik mann. Men snart får man inntrykk av at han hadde sprunget lenger enn staven rakk. Han lånte mange penger mot pant i gården. Flere uhell la seg til og man får nærmest inntrykk av at han aldri betalte noen gjeld uten etter dom.

I 1792 får han tingsvitne,at han tid etter annen hadde mistet ved smittsom sykdom 10 hester,6 kuer,4 kviger,40 sauer og en annen gang 15 sauer og 16 geiter.

Ved dette og andre tilstøtende uhell var han med kone og barn bragt i den yderste ørmod,så han var nødt til å anrope medlidende medkristne om hjelp og understøttelse.

Gunvald og Margit fikk 3 barn:

A.Jøran f.1768 gm sitt søskenbarn Ole Olsen Kittelsby 1763-1836. Oles foreldre var Ole Gunvaldsen d.y.Strande/Kittelsby 1721-1773 og Rønnaug Eriksd.Viken 1724-1773.

Ole Olsen overtok i 1891 det som svigerfaren Gunvald Eriksen ønne eide i Buøen og Ve,bodde der og fikk med Jøran 6 barn.

B.Anders 1771-1773.

C.Anders 1774-1845.(11.ledd).

11.Ledd: Anders Gunvaldsen Buøeneie(Wæteren) dpt.4/4-1774 d.14/10-1845.
g22/6-1806m enken Astrid Torsd.Buøen dpt.2/7-1778 d.20/1-1840.

Datter av Tor Hallgrimsen Buøen 1745-1810 og Randi Colbjørnsd.Gulsvik/
Hoftun f.Lesteberg i Krødsherad ca.1750 d.1833.

Astrid Torsd.ble først g.1800 i Flå med Engebret Ellingsen Trommald
ca.1771-1803.Med han hadde hun sønnen Elling f.1801.De bodde da på
Sørsdal i Lunder annex.

I 1806 giftet Anders Gunvaldsen (logerende på Gulsvik) seg med enken
Astrid Torsd. Ekteskapet i Lunder.

Anders var i flere år en slags lensmannsfullmektig mens han bodde på
Gulsvik.I midten av 1790 årene finner vi han også som slaktebonde.
(Reiste rundt og kjøpte opp slaktedyr som han solgte videre).

Anders og Astrid bodde 1806-1809 i Braaten(Lundegårdseie), 1810 i Leste-
bergeie i Krødsherad, 1812-1815 i Lindelien i Flå og fra 1816 og
utover i Buøeneie(Wæteren) i Flå.De fikk 7 barn:

A.Gunvald dpt.1/1-1807 bgr.25/10-1810.

B.Margit dpt.14/4-1808 d.8/10-1816.

C.Randi f.28/5-1810 d.21/4-1821.

D.Cristi f.28/5-1812 g11/6-1843m Guttorm Olsen Stavn,Flå f.1816.Minst 1 sønn.

E.Thord f.5/3-1815.Videre skjebne ??.

F.Hallgrim f.2/4-1817.Til Finnevolden 12.Ledd.

G.Engebret f.20/12-1820 g.28/6-1844m Ingeborg Larsd.Ringneseiet f.1822.

Bodde bl.a. Ringneseiet og Snersrudeiet i Krødsherad. 11 barn. Ut av
Krødsherad etter 1867.

Nå er vi tilbake ved 12.ledd:Hallgrim Andersen Finnevolden.

Eventuelle svar på spørsmålene mottas med takk:

Ellef Ellefsen,

Heieren,

3500 Hønefoss. Tlf.321-10319.

Dette var kun en av de utallige linjer fra Sigurd Bonde. Hvor mange
etterkommere den karen har, er ingen gitt å finne ut av. Det dreier
seg om tusener,bare her på Ringerike og i Hallingdal.

Kilder:

Foruten E.Bjørkes samlinger og heftene "Ringerike" 1976 og 1981:Bl.a.:
Kirkebøker for Norderhov,Nes og Sigdal prestegjeld.

Folketelling 1801 for de samme.

Folketelling 1865 og 1875 for Norderhov og Krødsherad.

Skifte kort Ringerike og Hallingdal.

Sogneprestens mantall 1666 for Norderhov.(Avskrift ved Tom Larsen).

Ekstra skatten 1762 for Norderhov.(Avskrift ved Tom Larsen).

A.Mørch - Krødsherad bind I-III.

A.Lagesen - Ringerikske slekter bind I-III.

H.Hegna - Flaa 1920.

S.K.Granum - Norske Gardsbruk-Buskerud fylke bind I og III.

Eigil Elsrud har gitt gode og velvillige opplysninger om brukere og
deres familier på Viken i Ådalen.(Av plasshensyn har jeg her berørt
kun Hallgrim Andersens linje).

Hans Stigsrud har bidratt med ditto ang. etterslekten i Finnevolden
og Brekka.(Her har jeg avsluttet tidlig,for skulle alle barn,barne-
olde- og tippoldebarn etter ungeflokkene i Finnevolden og Brekka
nevnes ville det kreve et eget hefte).

Hønefoss september 1995.

Ellef Ellefsen.

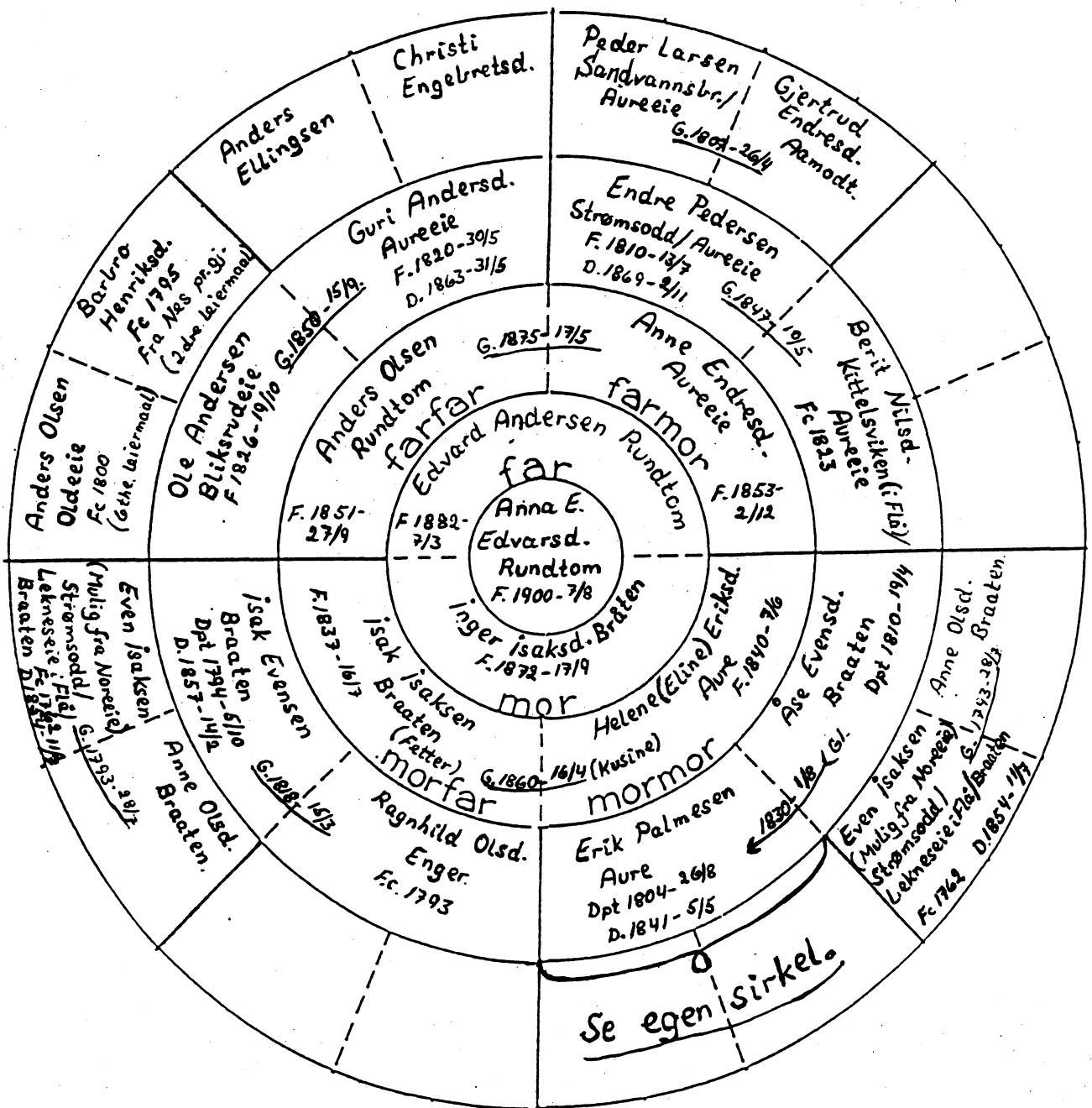
SVAR PÅ SPØRSMÅL I HRINGARIKI DESEMBER 1994.

For et år siden hadde Marianne Gjerdbakken Kultom en artikkel i dette tidsskriftet hvor hun bl.a. etterlyste forfedre til Anna Elida Edwardsd. Rundtom.

Da dette kan være av interesse for flere, vil jeg her kortfattet og i sirkelform gi noen enkle opplysninger.

Isamme artikkel spurte hun også etter forfedre til Torgeir Knutson Skinnes ca.1610-1696.Han var fra Tollefsrud i Flå, sønn av Knut Tordsen Tollefsrud d.før 1647 og hans andre kone Guri Gautesd.d.e.Børtnes f.c.1588. Skifte begge 20.august 1648.

Nå til noen av Anna Elida Edwardsd. aner:

SLEKTA TIL SKILØPEREN ELLING BEKKEN (1840-1906)

I. Den første som det er funnet noe om i kirkeboka av forfedrene er Christen Arnesen som bodde på Aker i Lunder da han ble trolovet med Marte Knutsdatter 4. april 1736. Forlovere var Ole Kjos og Knut Aker.

II. Christen og Marte hadde ni barn:

1. Anne, døpt 26.8.1736, gift med Henrik Aslaksen, Bragernes (Drammen). Christen og Martes bosted ved dåpen var Landseie.
2. Guri, døpt 15.11.1739. Bostedet var Oldeeie.
3. Knut, døpt 5.1.1745 - begravet 6.1.1766. I ekstraskattemantallet i 1762 står det under Rud: Christen Arnesen (husmann) og kone Marthe. Sønn: Knut Christensen, sykelig. Dreng: Ole Christensen.
4. Arne, døpt 26.5.1748. Bostedet var Nipa.
5. Ole, døpt 21.2.1750 - døde 21.8.1817. Da Ole ble født hadde familien flyttet til Rudseie (Bekken). Den 25.10.1751 fester Torbjørn Clemetsen Rud plassen Vetertjennbekken til husmann Christen Arnesen og kone Marte. Nå skal vi følge slekta på Bekken nordvest for Rudslangvannet i Lunder i over 100 år.
6. Anders, døpt 18.3.1752, gift 2.3.1788 med Mari Evensdatter Overneiet.
7. Lars, døpt 6.1.1755
8. Christen, døpt 20.3.1757, gift 14.3.1790 med Kari Larsdatter Sandvassbråten.
9. Aslaug, døpt 1.4.1759, gift 30.6.1786 med Even Svendsen Rishovdeie i Krødsherad.

III. Ole Christensen Rudseiet ble trolovet 16.6.1776, men ikke viet før 31.5.1778, med Åse Engebretsdatter, født 1754. Åse ble begravet (jordfestet) 1.1.1787, men hun var nok død noe tidligere for skiftet etter henne ble holdt 8.7.1786. Det var fire barn i ekteskapet:

1. Helga, døpt 11.11.1776, tjener hos Arne Løken da skiftet etter faren begynte 17.12.1818. Det må være hos Arne Olsen (1762-1823) på Søndre Løken i Haug.
2. Marte, døpt 1.1.1780, er i 1818 gift med Mikkell Larsen husmann under Sætrang i Haug.
3. Ole, døpt 1.12.1782, er husmann under Woxen i Aker ved Oslo i 1818.
4. Christen, døpt 30. oktober 1785, er død før skiftet etter moren ble holdt.

Ole ble trolovet 1.1.1787 og giftet seg for annen gang 11. mars 1787 med Marte Nilsdatter. Marte var født 1754 (fødested ikke kjent) og døde 31.7.1837.

IV. Ole og Marte hadde to barn

1. Åse ble døpt 9.9.1787. Hun ble gift 1.1.1817 med Erik Andersen Haugerudeiet i Krødsherad. De bodde i Bekken og hadde sju barn. Blant disse finner vi forløpere til dagens Bekkenfolk på Sokna. Se: Dalen Vår 5: 6-10 (1995).

2. Anders, døpt 7.6.1791. Dette er faren til skiløperen Elling Andersen Bekken.

Data om Ole og Martes familie finner vi i folketellingen fra 1801 under Ruud:

Ole Christensen	husmann	gift andre gang	56 år
Marta Nielsdatter	kone	gift første gang	47 år
Ole Olsen	mannens sønn		19 år
Kari Olsdatter	deres barn		14 år
Anders Olsen	deres barn		11 år

Her må det være en feil ved folketellingen - det skal være Åse og ikke Kari.

V. Anders er i 1818 ved garnisonen i Fredrikstad. 8.11.1829 ble han viet i Lunder kirke som 38-årig husmannssønn (Lundsgårdseie) med 28-årige Gunhild Ellingsdatter Lundsgårdseie. de fikk fem barn:

1. Ragnhild, født 22.5.1830. Familien bor i Pukerudeie.
2. Olea, født 25.3.1834.
3. Kristi, født 6.12.1835.
4. Ole, født 28.4.1838.
5. Elling, født 1.10.1840.

Familien ble ved de fire siste fødslene skrevet Rudseie. De bodde nok i Bekken. Det er helt sikkert tilfellet i 1865. I følge folketelling hører de til den ene av tre husstander i Bekken:

Anders Olsen	innerst, forsørges av fattigkassa	78 år
Gunhild Ellingsdatter	kone, forsørges av fattigkassa	68 år
Kristi Andersdatter	datter, dagarbeider, spinning	30 år
Annette Gunda Torstensdatter,	hennes datter	4 år

Husdyr: Ingen

Utsæd: Intet

VI. Elling hadde altså flyttet ut i 1865. Det var neppe særlig overflod til livets opphold i denne minste av Bekken-husholdningene.

Elling Andersen Rudseie giftet seg forøvrig 22.1.1865 med 19 1/2 år gamle Pauline Bjørnsdatter Haukedalseie. Følgende barn er innført i kirkebok for Lunder:

1. Anders, døpt 9.3.1865. Familien bodde da på plassen Bråten (Arnfinnbråten) under Haukedalen (169/1) - "Ripergarden". Vi finner følgende i folketellingen fra 1865:

Elling Andersen	innerst, tømmerhogger	26 år
Pauline Bjørnsdatter	hans kone	21 år
Anders Ellingsen	deres sønn	1 år
Ole Bjørnsen	innerst, dagarbeider	18 år

Ole har egen husholdning. Det er ingen husdyr eller utsæd. Det er i dag mulig å finne steinhauger etter hus.

Paulines foreldre bor i følge folketellingen i nærheten på selveierbruket Bråten under Haukedalen (169/7) - "Petersgarden":

Bjørn Nilsen	husfar, gårdbruker, selveier	50 år
Rønnaug Paulsdatter	hans kone	43 år
Henrik Bjørnsen	deres sønn	15 år
Gudbrand Bjørnsen	deres sønn	9 år
Berte Bjørnsdatter	deres datter	12 år
Beate Bjørnsdatter	deres datter	6 år
Anne Bjørnsdatter	deres datter	2 år

Husdyr: 1 hest, 2 storfe, 2 sauer

Utsæd: 1/8 tønne bygg, 1/8 tønne havre, 1 1/2 tønne poteter

Det er fortsatt jorder å se på bruket øst for Enga nord på Holleia.

2. Bolette Randine Ellingsdatter, døpt 29.4.1867. Foreldrene bor da i Røsbyeie.

Elling Bekkens hjem. Bekken i Brekkebygda. I den bratte lia bak husene hadde Elling sin treningsbakke, forteller eieren av stedet, ingeniør Egil Berg på Sokna.

Litt om Elling Andersen Bekkens skibedrifter:

I 1861 ble "Centralforeningen for Udbredelse af Legemsøvelser og Vaabenbrug" stiftet. Centralforeningen oppfordret skytterlagene til å gå inn for skiløping. Lunder skytterlag - seinere Sokna skytterlag - ble stiftet i 1862. I 1863 går det melding til Centralforeningen om at laget driver skisport. Elling Bekken viser seg å bli et godt skinavn. Han hadde treningsbakke nær hjemmet sitt ved Rallerud.

Det første skirenn ved Nøkleby i 1865

Den 2.2.1865 sto rennet annonsert i Ringeriges Ugeblad. En av initiativtakerne var Fredrik Krohn, eier og redaktør i Ringeriges Ugeblad og medlem av styret i Ringerige Skydelag. Deltakeravgiften var 6 skilling. Tid og sted for rennet sto 16.2.1865 i samme blad.

Elling vant rennet ved Nøkleby i Soknedalen 19.2.1865. Som vi ser av slektshistorien var Elling svært aktiv denne vinteren; han giftet seg 22. januar og fikk en sønn 9. mars.

Rennet ble arrangert av Ringerige Skydelag som ble stiftet allerede i 1861. I annonsen i Ringeriges Ugeblad før rennet står det at skiløpingen skulle foregå uten stav. Ved bedømmelsen skulle det legges vekt på hurtigheten. Det møtte 40 deltakere som først fikk prøve seg i en mindre bakke.

I den endelige konkurransen der løperne skulle ake ned en bratt bakke til ei slette, deltok 25 mann. På sletta var det ei grøft som det ble bygd et hopp over. Å komme over uten å falle var ikke lett, spesielt ikke uten stav. Ett løp var med stav og to uten. Kun to løpere sto tre ganger og tre løpere sto to ganger. Av 12 premier som ble utdelt, kan nevnes at førstepremie var et sølvbeger til Elling Bekken.

Så renn i Hønefoss i 1866

Den 25.2.1866 ble det arrangert skirenn på Kvernengen fra Rabba til Molvald på den andre siden av elva i forhold til nåværende Follum fabrikk. Søndag middag var en stor folkemasse samlet for å beskue konkurransen. Noen og tjue løpere var påmeldt - etter at flere hadde trukket seg da de så den store bakken.

I bakken var det et stort hopp som fjorårets vinner Elling Bekken "med lynets fart" hoppet 20 alen fra. Publikum følte at det umulige var bevist - å hoppe over 12 m stående på ski! Det lokket andre til å prøve, men de fleste måtte "bite i sneen".

Fire deltakere klarte å gjennomføre uten å falle. Elling Bekken vant igjen.

Skirenn i Christiania

I 1866 fant Elling Bekken ut at det kunne lønne seg å vise sine ferdigheter på Christiania-marken. Han valgte Iversløkkbakken fra St. Hanshaugen ned mot gamle Akers kirke. Opptrinnet ble behørig referert i pressen:

"Veiret var godt, saa en stor Mængde mennesker var samlet. Føret var derimot skarpt. Elling gjorde ialt fire forskjellige Rend, det første med Stav, de øvrige merkelig nok uden. Skjønt det blev regnet at han "stod" de fleste Gange, saa var han nok af og til i siddende Stilling paa Skierne og maatte støtte sig med Hænderne. Jublen var alligevel stor, og opildnet af den vovede han sig tilslut udfor Iversløkkens bratteste Kneik, hvor Faldet fra Toppen er vel 10 Alen lodret ned uden at Skierne faar noget Fæste. Her gik det dog galt med ham. To gange bar det overende i Sneen. ligedan gik det med nogle uforfærdede unge Løitnanter og Studenter, som havde optaget Vædekampen med ham. Efter gjentagne Forsøg lykkedes det dog en af dem, Stud. Med. Johs. Holmboe fra Troms under Publikums endeløse Bifald at klare Bakken og Hoppet, om han end maatte nedpaa med Hænderne. Elling havde saaledes fundet sin Sidemand i Byen hvor han vel mindst ventede det."

Året etter, 8.2.1867, arrangerte Centralforeningen sitt første premierenn i Iversløkkbakken. Deltakelsen var liten, vesentlig på grunn av flere ukers mildvær. De 26 deltakerne besto av løytnanter, kadetter, studenter og Elling Bekken. Sistnevnte ble fjerdemann da han "ikke alene skrævede vel meget, men ogsaa brugte Staven i utide."

Elling mot Sondre

Elling Bekken møtte Sondre Norheim (født 1825) i konkurranser i Christiania. I 16.2.1868 vant Sondre første premie, et sølvbeger verdt 10 speciedaler. Elling på annen plass ved Sankthanshaugen. Han vant et sølvbeger av verdi 8 speciedaler.

På denne tiden flyttet Elling Bekken fra Soknedalen. Han bodde en tid i Nydalen, seinere i Christiania. Han arbeidet på Hjula Veveri.

I 1875 ble det 11. plass til Elling og 16. plass til Sondre. Det må selvfølgelig tas med i vurderingen av resultatene at Sondre var 50 år i det siste rennet!

Skrevne kilder har blant annet vært:

Erling Bjørke, udatert: Opplysninger om slekten til fru Inge Gerd Gulbrandsson, Vendeløs, Sverige. Kopi finnes på Ringerike bibliotek.

Konrad Karlsen, 1994: Skiløperen Elling Bekken.- Dalen Vår . Medlemsblad for Soknedalen lokalhistoriske forening. Nr. 4

Egil Torgersen, 1966: Det første hopprenn arrangert på Ringerike i 1865. - Ringerikes Blad 19.2.1966. Fra denne artikkelen er fotografiet hentet.

En spesiell takk til Thorleif Solberg for mange nyttige opplysninger.

Viker gård i Ådalen.

Viker er en meget gammel gård. I kanskje over 700 år har det stått kirke på gårdens grunn. Kanhende var det gudehov her før kristen tid. Etter Svartedauen ble Viker gård i likhet med de fleste andre gårdene i Ådalen lagt øde. Viker kirke er nevnt i 1462 (Diplomatarium Norvegicum V 610). I 1594 ble kirken besøkt og omtalt av biskop Jens Nilsson som en kirke som ikke var i bruk (trolig fordi det bodde for få folk i bygda).

Viker gård ble nevnt i 1577, da Viker, Grøterud og Blakstvedt betalte 3 pund fisk til Hole prestebol. I 1624 ble Viker brukt under Norderhov prestebol, og skatten var 2 bp. fisk. Gården ble kalt "Wiiger Rudstad" og visstnok brukt som seter. I 1644 var skatten fortsatt 2 bp. fisk. I 1652 står det at Viker gård var "nylig ryddet og jordebokført".

I 1661 får vi det første navnet på brukeren, han heter Ola. Han har ingen hest, men har 1 ku, 1 ungdyr og 2 sauer. Utsæden var 1½ kvartel blandkorn (ca. 3/8 av en tønne), tienden var 2 settinger (erter?), ca. 16 liter.

I 1664 heter brukeren Oluff Jonsson (helst samme mann), og hans alder er oppgitt til 48 år. Vi vet ikke hvem denne Oluff Jonsson var, og vi vet heller ikke om det er noen forbindelse til de slektene på Viker som vi kan følge fra 1679 og opp til vår tid.

Oversikt over brukere og eiere av Viker gård fra 1679:

- 1679 - 1710: Nils Tordsen Viker (1643-1730), gift 1667 med Karen Jørgensdatter (1646-1741)
- 1710 - 1720: Deres svigersønn Tor Nubsen Hilde (1682-1720), som 1708 ble gift med Ingeborg Nilsdatter Viker (sk. 1729). Bygselbrevet var datert 30/10-1710 og undertegnet av Jonas Ramus. Et nytt datert 20/10-1719 var undertegnet av Daniel Ramus.
- 1720 - 1742: Den "nye" svigersønnen, Erik Paulsen Oppegaarden (1686-1742), som i 1721 giftet seg med enken Ingeborg Nilsdatter Viker.
Da Ingeborg døde ca. 1729, ble Erik Paulsen 23/3-1730 gift med Jøran Gunvaldsdatter Strande (1711-1773).
- 1742 - 1765: I 1742 døde Erik Paulsen Viker. Enken Jøran Gunvaldsdatter ble i 1744 gift med Knut Eriksen Gulsvik (1724-1771). Bygselbrevet til Knut Eriksen var datert 26/2-1744, og undertegnet Peter Nyrop.
- 1765 - 1772: Deres sønn Erik Knutsen, født på Viker og døpt 16/1-1745, som hadde oppholdt seg på Gulsvik, byttet bygsel med sin far, som flyttet til Gulsvik med sin hustru Jøran (de døde på Gulsvik hhv. 1771 og 1773). Erik Knutsen ble 1766 gift med Ingeborg Andersdatter Hovland (1746-1792). Bygselbrevet datert 22/12-1765, sign. Balthazar Schnitler.
- 1772 - 1783: Erik Knutsen Viker overtok slektsgården n. Gulsvik fra våren 1773, og flyttet derfor fra Viker. Den som da overtok bygselen av Viker var hans svoger Erik Paulsen Oppegaarden (1749-1809), hvis bestefar med samme navn hadde hatt bygselen 1720-1742. Erik var 1772 blitt gift med Kari Andersdatter Hovland (1753-1830). Bygselbrevet var datert 21/11-1772 og gjaldt fra faredag våren 1773. Erik og Kari fikk ingen barn. Erik arvet nedre Oppegaarden i 1784, og flyttet til Soknedalen. (Erik Paulsens bror var Anders Strande, og hans søster var Ingeborg Hallingby).
- 1783 - 1815: Tord Nubsen Enger (1747-1816) overtok i 1783 bygselen av Viker etter sin fetter Erik Paulsen. Bygselbrevet var datert 21/8-1783 og undert. av prost Schnitler. Tord Nubsen ble 1771 gift 1. gang med Kari Andersdatter Åmsrud (1753-1790), 2. gang 1791 med Gjertrud Andersdatter Skollerud (1764-1816)

forts.

Oversikt over brukere og eiere av gården, forts:

- 1815 - 1825: Nils Hansen Rustand (1792-1873) er bruker. Han var gift med Tord Nubsens yngste datter Kari fra hans 2. ekteskap, se mer om familieforhold senere.
- 1825 - 1850: Nils Hansen Rustand blir den første eieren av Viker, idet han ved kongelig skjøte datert 3/5-1825 og tinglyst 5/9 samme år kjøper eiendommen av det offentlige. I 1835 solgte han slåtteenge Øverengen til Lensmann Skougstad. Samtidig solgte han Dundemoen, Helgestuen og Sandviken til sin svoger Anders Thorsen Viker. I 1845 solgte Anders Thorsen de samme plasser tilbake til Nils Hansen, som 2 måneder etter solgte dem + Fjellseteren til sin sønn Thor Nilsen Viker. Skjøtene er tinglyst samtidig, den 7/7-1845.
- 1850 - 1856: Opplysningsvesenets Fond er eier. Kjøpesum 3000 spd. Skjøtet datert 14/1 og tinglyst 1/3-1850.
- 1856 - 1861: Thor Nilsen Viker (1818-1903) blir eier. Kjøpesum 5120 spd. Skjøtet er datert 10/11 og tinglyst 11/11-1856. (Thor Nilsen hadde vært eier av Sandvika fra 1845).
- 1861 - 1867: Gudbrand Fjøsvidgen blir eier med auksjonsskjøte datert 20/4 og tinglyst 23/5-1861. Gudbrand Fjøsvidgen døde 5/1-1867, 61 år gammel.
- 1867 - 1907: Enken etter Gudbrand Fjøsvidgen, "Busterud'n", Else Olsdatter blir eier, og bosetter seg etterhvert på Viker.
- 1907 - : Else Olsdatters brorsønn, Gudbrand Nilsen Gutterud (1878-1962) får gården av sin tante, og kaller seg Gudbrand Viker.

Etter 1861 er eierne av Viker også eiere av Sandvika.

Thor Nilsen ble forpakter av Sandvika etter å ha eid gården fra 1845.

NB! Gårdshistorie og slektshistorie etter år 1900 er bare i ubetydelig grad tatt med i denne oversikten. Heller ikke historien om Nils Hansen Viker, skrevet av Ingeborg og Wilhelm Elsrud, er tatt med da den er trykt i Hringariki i et tidligere nummer.

NB! Denne oversikten er neppe feilfri, og den har nok sine mangler. Skulle noen finne prekære feil, håper forfatteren at de synger ut!

Føto 1/04-97

Viker gård i Ådalen (med Sandviken).

Bruker fra 1679 til 1710.

Nils Tordsen Viker (1643-1730) var 1667 blitt gift med Karen Jørgensdatter (1646-1741).

Hvor disse kom fra vet vi ikke, og vi vet heller ikke om de var brukere av Viker gård fra 1679. Men det året ble Nils Viker anmeldt for ulovlig tømmerhogst ved Abbortjern, så det kan godt hende de allerede hadde vært på Viker en tid før 1679.

Nils og Karen hadde disse barna som vi vet om:

1. Ingeborg gift 1708 med Tor Nubsen Hilde (1682-1720). Det er skifte etter Ingeborg i 1729. Tor Nubsen er neste bruker av Viker gård, se fortsettelsen.
2. Kari, født ca. februar 1679 og død 20/8-1719. Hun ble 1702 trolovet med Bjørn Knudsen Skagnes (ca. 1670-1702) og fikk 18/2-1703 sønnen Bjørn Bjørnsen med ham. (Se Skagnes). Hun ble 2. gang gift i 1704 med Bjørn Evensen Tollefsgård fra Nes i Hallingdal, og flyttet til Elsrud. Se søndre Elsrud.
3. Inger, født ca. 1681 og død 1774. Hun ble 1. gang i 1706 gift med Eilif Torkildsen Elsrud (1682-1712), og hun ble 2. gang i 1713 gift med Tord Bjørnsen Elsrud (1668-1719). 3. gang ble hun i 1719 gift med Elling Olsen Skollerud (1685-1739) Se Elsrud-ætten og Elsrud (nordre).
4. Goro, antagelig født ca 1684. Hun ble gift med Ole Torkildsen Elsrud (1676-1732) Goro og Ole fikk mange barn: a. Astri født ca. 1704 (det var hun som ble bergtatt), b. Marte, døpt 29/3-1705, c. Karen, døpt 12/1-1708, d. Karen, døpt 30/3-1710, e. Torkild, døpt 10/4-1712 og død 9 uker gammel, f. Eilif døpt 1/3-1713, g. Siri, døpt 19/8-1714, Ole, døpt 21/8-1717 og Ellef døpt 20/3-1723.

Bruker fra 1710 til 1720.

Tor Nubsen Hilde, heretter kalt Viker (1682-1720) ble 1708 gift med Ingeborg Nilsdatter Viker (mulig født 1677 og død ca. 1729). Barn i dette ekteskapet:

1. Kari, døpt 19/1-1709, født på Blakstvedt. Gift 1730 med Tor Gunvaldsen Strande. Til Midthaug gård, Tyrstrand. (som Knut Eriksen Gulsvik tidligere hadde eid).
2. Nub, døpt 21/6-1710. født på Blakstvedt. Død.
3. Nub, døpt 23/1-1712, født på Viker. Død på Enger 1755, se Enger.
4. Marte, døpt 27/10-1714. Levde i 1721.
5. Maren, døpt 6/6-1716. Levde i 1721.
6. Nils, døpt 13/2-1718. Død, begravet 25/1-1730.
7. Karen, døpt 1/2-1720.

Som enke ble Ingeborg Nilsdatter 2/11-1721 trolovet med Erik Paulsen Oppegaard, som blir neste bruker:

Bruker fra 1721 til 1742.

Erik Paulsen Oppegaard (1686-1742) ble altså 1721-1722 gift med enken Ingeborg Nilsdatter Viker. De fikk 3 barn før Ingeborg døde i 1729 (eller 1728):

1. Paul (Povel), døpt 6/11-1722 og død 1783. Ble 1744 gift med Mari Andersdatter Hval. 10 barn, nemlig: a. Marte f. 1746, gift med Elling Ellingsen Baarnaas, b. Ingeborg f. 1748, død 1749. c. Erik (1749-1809) ble bruker på Viker 1772-1783, se senere, d. Anders 1752-1759), e. Ole (1754-1767), f. Helge (1758-1773), g. Anders (f. 1759, ble gift med Kari Nubsdatter Strande (1760-1842), h. Nils (1762-1767), Ole Støveren (1767-1849) gift med Sissel Olsdatter Grønvold og j. Ingeborg (f. 1769, ble 1794 gift med Jesper Olsen Hallingby.

Føl 01/04-97

Viker gård i Ådalen (med Sandviken).

2. Rønnaug (Rønnuf), døpt 3/9-1724 og død 1773. Ble 1743 gift med Ole Gunvaldsen Strande d.y. (1721-1773). Ole eide Kittelsby, og var lensmann i Lunder.

3. Tor, døpt 3/6-1726. Ble 1753 gift med Berthe Pedersdatter Knæstang. Tor kjøpte 27/3-1752 øvre Solberg gård på Tyristranden av Jens Stoltenberg Bruse og hans bror Christian Fredrik Bruse. Jens bodde på Fredrikshald, Christian var utenlands. Deres far var løytnant Christian Bruse, og deres stefar var løytnant Michael Slotfelt.

Erik Paulsen Oppegaard eller Viker fortsatte som enkemann bygselen av Viker. Han giftet seg 2. gang 23/3-1730 med Jøran (Gjørånd) Gunvaldsdatter Strande, døpt 1/11-1711. Hun var født på Strande, og døde på nedre Gulsvik i 1773.
Erik og Jøran fikk barna:

1. Ingeborg, døpt 2/6-1731. Ble 1751 gift med Anders Fredriksen Buttingsrud (1726-1775), født på Ringerud. Eide Buttingsrud 1750-1770. Sønn Erik ble født 1754.

2. Ragnhild, døpt 24/1-1733. Død.

3. Ole, døpt 22/1-1735. Ant. død like etter 1743.

4. Guri, døpt 6/8-1737, død, begravet 18/5-1738.

5. Gunvald, døpt 14/6-1739. Ble 12/6-1768 gift med enken Margit Pedersdatter Øvre vestre Gulsvik. Han brukte denne garden til 1781, da stesønnen Knut Andersen overtok. Gunvald var en aktet mann på Gulsvik.

6. Guri, døpt 21/10-1741. Ble 1762 gift med Arne Andersen Finsand (1722-1772).

Bruker fra 1742 til 1765 (eg. fra 1744).

Erik Paulsen Viker døde i 1742, og enken

Jøran Gunvaldsdatter (1711-1773) giftet seg 2. gang 1744 med Knut Eriksen Gulsvik (1724-1771), født på Gaptjern i Flå. Han ble dermed fra 26/2-1744 den neste bygsleren på Viker, og bygselseddelen var undertegnet Peter Nyrop. Etter anmodning fra sin far flyttet han i 1766 hjem til Gulsvik for å drive farsgarden nedre Gulsvik. Knut eide en fjerdedel av Flå kirke, og han ble lensmann i Flå fra 2/1-1767. Den 30/12-1744 hadde han dessuten solgt gården Midthaug på Tyristranden som han eide, til prokurator Jørgen Andersen Nachshow, skyld 1 skpd $\frac{1}{2}$ fjerding.
Knut og Jøran fikk disse barna, alle født på Viker:

1. Erik, døpt 16/1-1745. Ble 1766 gift med Ingeborg Andersdatter Hovland (1746-1792)
Erik ble neste bruker, se videre.

2. Marie (Margit), døpt 3/9-1746. Ble 7/12-1775 gift med Knut Bjørnsen Jorde i Nes.

3. Bjørn, døpt 25/8-1748. Bodde på Syversrud, senere Nordhagen.

4. Nub, døpt 16/8-1750. "Vanvittig".

5. Marit, døpt nov. 1753. Død, begravet 2/2-1754.

6. Ole, døpt 29/6-1755. Gift 1781 med enken Mari Kittelsdatter øvre Trommald, hennes 3. ekteskap. Til øvre Trommald.

Bruker fra 1765 til 1772.

Erik Knutsen Viker, døpt 16/1-1745, overtok bygselen av Viker da foreldrene flyttet til Gulsvik. Bygselbrevet, signert av Balthazar Schmitler, er datert 22/12-1765.
Erik ble 11/5-1766 troløvet med Ingeborg Andersdatter Hovland (1746-1792). De bygslet Viker 6-7 år, til og med 1772, idet de våren 1773 flyttet til Gulsvik for å overta farsgarden nedre Gulsvik. Hans mor Jøran Gunvaldsdatter døde på dette tidspunktet, hans far var død 2 år før, men bestefaren Erik Bjørnsen Gulsvik, som ville være eier så lenge som mulig (!), døde i 1778. Erik og Ingeborg fikk 4 barn, hvorav 3 vokste opp:

1. Erik, døpt 14/6-1767, født på Viker. Død i 1771.

2. Marit, døpt 5/2-1769, født på Viker. Gift med Ole Glesne.

3. Gjørånd, døpt 17/3-1771, født på Viker. Ble gift med Tollef Halvorsen Hilde.

forts.

Eort 02/04-97

Viker gård i Adalen (med Sandviken).

4. Erik, døpt 3/9-1775, født på Gulsvik. Han ble 27/7-1797 gift med enken Mari Knutsdatter fra Mellom-Gulsvik. Erik ble eier av farsgården Nedre Gulsvik.

Bruker fra 1772 til 1783.

Ved bygselbrev datert 21/11-1772, undertegnet av Balthazar Schnitler, ble Erik Paulsen (Povelsen) Oppegaard (1749-1809) den neste bygsleren på Viker (fra faredag våren 1773). Erik Paulsen bestefar med samme navn hadde bygslet gården fra 1721 til 1742, og Erik Paulsens far var født der.

Erik Paulsen Oppegaard eller Viker, var født i 1749 og død på nedre Oppegaarden i 1809. Han ble 1772 gift med Kari Andersdatter Hovland (1753-1830), søster til den forrige opsitterss kone Ingeborg Andersdatter. En bror av Erik Paulsen var Anders Strande, og en av hans søstre var Ingeborg Hallingby. Erik arvet nedre Oppegaarden i 1784. Han avsluttet bygselen av Viker året før.

Bygsler av Viker fra 1783 var Erik Paulsens fetter, Tord Nubsen Enger (1748-1816), hvis farfar Tor Nubsen (Hilde) hadde vært bruker på Viker fra 1710 til 1720

Bruker fra 1783 til 1815.

Tord Nubsen Enger eller Viker, døpt 24/2-1748, født på Enger og død på Viker 4/1-1816, ble 1. gang 6/10-1771 gift med Kari Andersdatter Åmsrud fra Hedalen (1753-1790). Hennes mor var fra Hilde, så Tord og Kari var 3-menninger. Prost Schnitlers bygselbrev til Tord Nubsen var datert 21/8-1783. Før dette hadde Tord vært bruker av halve Enger i omtrent 20 år (Enger var også kirkegods, se Enger.) Tord og Kari hadde mange barn, de fem eldste var født på Enger:

1. Marit, døpt 13/6-1772, antatt død før 1816 (kanskje lenge før). Ble 15/10-1792 gift med Jon Torkildsen Jonsrud u/Strande, døpt 17/6-1764. De fikk barna a. Torkild, døpt 25/5-1794 og b. Thor, døpt 7/1-1797. Ved skiftet etter Tord Nubsen 12/10-1816 var disse to barna arvinger i boet, og morløse.
2. Anne, døpt 7/8-1774, ble 20/5-1799 gift med Jacob Olsen Finnbraaten, født ca. 1762. Datteren Berit var døpt 17/7-1800. De hadde kanskje flere barn. Jacobs foreldre var Ole Jacobsen Finnbraaten og hustru Berit Torkildsdatter.
3. Ingeborg, døpt 1/6-1777. Ved folketellingen 1801 hadde Ingeborg ei datter, Kari Hansdatter, 1 år gammel. Ingeborg ble gift med Asle Trulsen Semmen. Sammen hadde de sønnen Tord, eller Thor. Han ble døpt 20/6-1813. Han ble senere kalt Thor Aslesen Hunsdalen, og ble 8/9-1843 gift med Maria Andersdatter Sandvigen, se Viker 6.
4. Nub, døpt 10/7-1779. Den 13/10-1804 fikk han med Marit Ellingsdatter Blakstvedt datteren Kari (eg. døpt 13/10). Senere fikk han med Barbro Torkildsdatter Jonsrud sønnen Nub, døpt 14/1-1809. (Av disse ble Marit Ellingsdatter i 1820 gift med Erik Albretsen, Barbro Torkildsdatter ble gift med Peder Fingalsen (Roli 1865), og Nub Nubsen bodde i Høgfos 1865.)
5. Kari, døpt 26/5-1782 og død 9/9-1819. Hun ble 1. gang 11/1-1806 gift med enkemann Bjørn Bjørnsen nordre Grøterud (1748-1813). De fikk sønnen Bjørn, døpt 24/10-1810 og død 7/2-1820. Som enke giftet Kari seg 2. gang 26/10-1816 med Ole Gunvaldsen Kittelsby/Aker/Elsrud, født 1774 og død 21/10-1858. Kari og Ole fikk datteren Gjertrud, født 20/7-1817 og død i barselseng 9/2-1857. (Gjertrud ble gift med Elling Olsen Blakstvedt (1817-1901), som dermed ble eier av nordre Grøterud etter sin svigersønn Ole Gunvaldsen).
6. Anders, døpt 20/3-1785. Død.

Fort 02/04 97

Viker gård i Ådalen (med Sandviken).

7. Anders, døpt 12/1-1788, født på Viker. Død i Sandvika 27/10-1862. Ble 15/1-1815 gift med Gunhild Gunvaldsdatter Blakstvedt (Gunvaldstua), døpt 13/1-1782 og død i Sandvika 8/9-1867. Anders kjøpte Sandvika av sin svoger Nils Hansen Viker. Anders og Gunhild fikk barna:

- a. Kari, døpt 11/7-1812, født på Blakstvedt, og død i Sandvika 17/8-1889. Ble 22/9-1848 gift med Thor Nilsen Viker, født 28/1-1818 og død i Sandvika 8/1-1903. De bosatte seg i Sandvika, se senere.
- b. Thor, født 14/5-1818, død 18/10-1819, 1½ år gammel.
- c. Maria, født 12/1-1821. Hun ble 8/9-1843 gift med Thor Aslesen Hunsdalen, døpt 20/6-1813, se forrige side. De fikk sønnen Asle, født ca. 1848. Denne familien utvandret til Amerika i 1861.

Thor (Tord) Nubsen Viker ble enkemann sommeren 1790. Han giftet seg 2. gang 10/11-1791 med Gjertrud Andersdatter Skollerud, døpt 7/10-1764 og død 15/9-1816. De fikk 4 barn, hvorav bare to vokste opp:

1. Kari, døpt 1/9-1792, begravet 23/9-1792 "14 dager".
2. Gudbrand, døpt 19/10-1793, men død og begravet samme dag.
4. Gudbrand, døpt 30/6-1804. Vet om ham bare at han levde i 1824, da ble han konfirmerert, 20 år gammel, og tjente på Fjøsvisa.
3. Kari, døpt 28/9-1796 og død 21/8-1859, ble 30/7-1815 gift med Nils Hansen Rustand, døpt 17/2-1792 og død 18/3-1873. Nils Hansen Rustand, nå Viker, ble neste bruker på Viker, og fra 1825 den første eieren av gården:

Bruker fra 1815 til 1825 og eier fra 1825 til 1850.

Nils Hansen Rustand, døpt 17/2-1792 og død 18/3-1873 tok over bygselen etter sin svigerfar Thor Nubsen. Nils giftet seg 30/7-1815 med Kari Thorsdatter Viker, døpt 28/9-1796 og død 21/8-1859. I 1825 ble Nils Hansen eier av Viker gård, idet han ved kongelig skjøte datert 3/5-1825 og tinglyst 5/9 samme år kjøper gården av det offentlige. I 1835 solgte han slåtteenen Øverengen til lensmann Skougstad. Samtidig solgte han Dundemoen, Helgestuen og Sandvika til sin svoger Anders Thorsen Viker. I 1845 solgte Anders Thorsen de samme plasser tilbake til Nils Hansen, som 2 måneder senere solgte dem + Fjellseteren til sin sønn Thor Nilsen Viker/Sandviken. Nils Hansen og Kari Thorsdatter hadde disse barna:

1. Kari, født 15/9-1815, ble 1852 gift med enkemannen Fingar Paulsen Enger/Jobråten, (1810-1867). Fingar var snekker. Meldte utflytting til Drammen 11/4-1833. Der giftet han seg med Sidsel Olsdatter (1811-ca. 1851). Fikk med henne sønnene Jens og Paul. Den siste ble gift med Kari Johnsdatter Støa (u. Strande). I mars 1845 flyttet Fingar og familie tilbake til Ådal. Som enkemann giftet han seg altså med Kari Nilsdatter, som døde i 1890. De bosatte seg i Jobråten i Sør-Aurdal, nær grensen til Ådalen. Kari og Fingar fikk disse barna: a. Nils, født 1852, b. Berte Cecilie, født 1855 og c. Ragnhild, født 1857.
2. Thor, født 28/1-1818, død 8/1-1903. Ble 22/9-1848 gift med sin kusine Kari Andersdatter Viker, døpt 11/7-1812 og død 17/8-1889. Disse bosatte seg i Sandvika, se eget oppsett om Sandvika.
3. Hans, født 29/6 eller 29/7-1820. Utvandret til Amerika 1850.
4. Gjertrud, født 10/4-1822. Utvandret til Amerika 1850.
5. Nub, født 8/2-1824. Ble gift med Live Eriksdatter, født ca. 1822 i Stampen, Nerbyeie (Hedalen). Hun tjente på Holte. De utvandret til Amerika i 1851. Umiddelbart før avreisen giftet de seg 20. mai 1851 i Norderhov kirke.

Ført 02/04-97

Viker gård i Ådalen (med Sandviken).

6. Anne, født 11/4-1826. Gift 1846 med John Christiansen Piltingsrudeie. Til Amerika i 1884.
7. Ole, født 16/9-1828, død 21/5-1829.
8. Ole d.e. ("Stor-Ola"), født 10/12-1830. Til Amerika 1850.
9. Gunhild Maria, født 29/2-1832. Ble gift med Elling Knutsen Haugen. Til Amerika 1852.
10. Ole d.y. ("Vesle-Ola"), født 2/6-1834. Til Amerika 1851. Ble der gift med Guri Christoffersdatter Neseie, født 23/8-1846.
11. Iver, født 10/5-1837. Til Amerika. Deltok der i borgerkrigen. Død.

Etter at han ikke lenger eide Viker gård og var blitt enkemann, reiste også Nils Hansen Viker til Amerika i 1861. Men der likte han seg ikke, og kom tilbake til Norge. ~~Historien om ham, skrevet av Ingeborg og Wilhelm Elserud, følger som bilag.~~

På sine eldre dager, da han nærmet seg 80 år, fikk han to barn med enken Aaste Olsdatter, det var:

1. Ole Nilsen, født 2/2-1870. Han ble gift med Karen Olsdatter fra Brandbu, født ca. 1866. Han bygde Stensvold, hvor de bodde. Ole, eller "Nilser'n", som han ble kalt, var en meget habil sportsmann og gråstensmurer. I skøyteløp var han suveren til langt opp i oldboys-årene. Ole og Karen hadde iallfall barna: Martha Amalie, Nora Vilhelmine, Olga Kristine, Hans og Oskar.
2. Gabriel Nilsen, født 8/5-1872. Han ble 11/10-1896 gift med Olea Eriksdatter Roli, født 23/5-1878.

Etter 1850 var det til tider folketomt på Viker. Under folketellingen i 1865 bodde det ingen der. I 1875 bodde eieren selv der, det var enken Else Olsdatter Fjøsviden. Hun bodde der sammen med to brorbarn, nemlig Torjus og Mari Gutterud, samt noen tjenere. I 1900 bodde Else der sammen med brorsønnen Gudbrand Gutterud, som senere ble eier under navnet Gudbrand Viker:

Gudbrand Nilsen Viker, født 1878, ble gift med Olaug Olsdatter Elsrud, født 1887.
Barn: a. Ole, født 4/7-1907, b. Nils, født 2/7-1911 og c. Einar, født 4/11-1915.

✓ Per Lensmann, Peder Levorsen Øvervolden, døpt Peer 12/10-1782, hadde foreldrene Levor Johnsen (Goplerud) øvre Lindelien og Olaug Pedersdatter.

✓ Viet 12/11-1823: Ungkarl, lensmann Peder Levorsen Øvervolden på Næs, og gårdmannsdatter Guri Knudsdatter Granum, døpt 30/1-1790.

✓ Per Lensmann døde i 1835, ble gravlagt ved Viker 10/4-1835, 53 år gammel.

✓ Viet 10/11-1836: Gudbrand Gudbrandsen Fjøsviden og enke Guri Knudsdatter.

✓ Guri Knudsdatter døde 18/6-1852.

✓ Viet 28/6-1853: Enkemann Gudbrand Gudbrandsen Fjøsviden og Else Maria Olsdatter.

✓ Gudbrand Fjøsviden, født på Klintodden av foreldrene Gudbrand Torkildsen Klintodden og Mari Gudbrandsdatter Fjøsviden, ble døpt 10/8-1806 og død 5/1-1867, begravet 24/1. Gudbrand, kalt "Busterud'n", og Guri Knudsdatter tok til seg to pleiedøtre: Kari Huset, eg. Kari Nilsdatter Lunde, født 17/8-1832, og Else Maria Olsdatter Stenbekken, født 10/6-1826. Guri hadde sagt til sin mann at om hun døde, så skulle Gudbrand, hvis han ville gifte seg igjen, gifte seg med Else, pleiedatteren, og det gjorde han.

✓ Else Maria Olsdatter Stenbekken, den senere Else Fjøsviden og Else Viker var datter av "Lang-Ola" Nesmoen og Berit Aslaksdatter Bakke.

Viker gård i Ådalen.

Sandvika.

Thor Nilsen Viker, født på Viker 28/1-1818 og død i Sandvika 8/1-1903, ble 22/9-1848 gift med sitt søskenbarn Kari Andersdatter Viker, født på Blakstvedt og døpt 11/7-1812. Hun døde i Sandvika 17/8-1889.

Før Thor og Kari ble gift, hadde Kari 29/5-1835 (ikke 5/6-1836 som det står under Nordby) fått datteren Maren Fingalsdatter. Barnefaren var Fingal Trondsen Buttingsrud, født 12/12-1802 (Fingal døde ca. 1850 i Gutudalen, Bjønroa, der han hadde giftet seg med Taran Guttedalen.) Maren ble i 1856 gift med Anders Johnsen Nordby, se under Simensrud.

Thor og Kari bodde i Sandvika, som Thor eide fra 1845^{*)}, og de fikk barna:

1. Niels, født 6/3 eller 15/3-1842. Han utvandret til Amerika i 1861.
2. Gunhild, født 1/1-1846 og død 5/12-1914, ble 15/1-1899 gift med enkemannen Knut Andersen Engebråten, født 9/7-1824 i Monsebråten (u. Vasenden). Han døde i Helgestuen 10/1-1906. Se forøvrig under Simensrud, Skarrud 13. Gunhild og Knut fikk ingen barn, men Gunhild hadde fra før sønnen Jens Nilsen, født 28/6-1866, med Nils Jensen Vikermoen.
3. Anders, født 9/4-1847. Utvandret til Amerika.
4. Olia, født 8/3-1850. Ble 24/4.1876 gift med Lars Andersen Simensrud. Se Simensrud om dem.
5. Torina, født 28/12-1852. Ble gift med Gudbrand Nilsen Øverengen. Til Amerika.
6. Tonette, født 4/5 eller 8/5-1856. Ble 19/5-1876 gift med Fredrik Fredriksen Gryte, født 10/5-1848. De bodde i Bjørnerud (u. Ringerud), og i 1900 i Sandvika. Tonette og Fredrik hadde barna:
 - a. Anne Marie, født 31/7-1876, gift med Jens Jonsrud.
 - b. Gunhild, født 22/2-1878. Til Amerika.
 - c. Fredrik, født 31/10-1884. Ugift.
 - d. Torvald, født 18/8-1891 og død 2/2-1893.
 - e. Karen Tonette, født 19/7-1893. Gift med Gudbrand P. Braaten.
 - f. Thea, født 24/12-1896. Ugift. Gravlagt på Viker kirkegård

*) Forpakter fra 1861.

Grøterud i Ådalen.

Som de fleste andre gårdene i Ådalen lå også Grøterud øde etter Svartedauen. På 1500 og 1600-tallet ble gården igjen ryddet og tatt i bruk. I likhet med Blakstvedt, Enger, Vikar, Elsrud og en del av Nes var også Grøterud kirkegods fra gammel tid. Navnet Grøterud kommer visstnok av Grjotrud, som betyr stenet rydning, av Grjót = "sten". Grøterud var først nevnt i 1577, med skatt til Hole-presten 3 pd. fisk. Først på 1600-tallet var skatten 2½ lispund korn til Norderhov prestebol. I 1644 var skatten 5 pund rå fisk. I jordeboka for 1652 er det nevnt at Grøterud har egen bruker, og gården blir kalt rydningsplass. Først i 1661 fikk vi navnet på brukeren, det var Erik Kjeldsen, "rødningsmand". I 1662 betalte han 5 pund fisk i skatt og var 40 år gammel. I 1675 var Erich Grøterud med på et skifte på Blakstvedt. Hvordan det gikk med Erik vet vi foreløpig ikke. Kanskje dukker hans navn opp i tingbøker som ennå ikke er gjennomlest.

Omkring år 1700 ble Grøterud delt i to bruk, søndre Grøterud og nordre Grøterud. Dagens gårds og bruksnummer er 286/1 og 286/2.

Søndre Grøterud, 286/1.

Den første vi vet om som bygslet søndre Grøterud av Norderhov Prestebol var:

Nils Olsen Ringerud (1667-1747). Bygselbrevet, som var undertegnet av Daniel Ramus, var datert 19/10-1719. Nils kan ha vært bygsler fra omkring 1707. Nils Olsen var gift med Berit Gundersdatter. Nils Olsen bygslet gården til 1732, da svigersønnen Peder Gudbrandsen overtok bygselen.

Nils og Berit hadde to barn som vi vet om:

1. Barbro Nilsdatter, født på Ringerud. Døpt 16/1-1707 og død i Åset 1771. Hun ble 1732 gift med Peder Gudbrandsen Bjonviken. Neste bruker.
2. Ole Nilsen, født i Grøterud og døpt 13/11-1717.

Peder Gudbrandsen Bjonviken var født på Hæl og døpt 18/3-1707, død 1756 (skifte 3/8) Han vokste opp i nordre Bjonviken, der foreldrene bosatte seg omkring 1710. Han ble i 1832 gift med Barbro Nilsdatter Grøterud (1707-1771). Peder overtok bygselen av søndre Grøterud etter sin svigerfar i 1732, og hadde den til 1756, da han døde, og eldstesønnen Lars Pedersen overtok. Bygselbrevet fra presten Hans Rosing til Peder Gudbrandsen var datert 2/12-1733. Som enke giftet Barbro Nilsdatter seg igjen med enkemannen, lensmann Nils Olsen Åset (1698-1771), som var født på Enger og hadde bodd i Skarrud. De giftet seg i 1757, og Barbro flyttet til Åset med de yngste barna.

Peder og Barbro Grøterud fikk disse barna:

1. Lars Pedersen, døpt 17/1-1733. Ble 1757 gift med Gubjør Nilsdatter. Neste bygslers.
2. Karen Pedersdatter, døpt 26/5-1736. Død før 1756.
3. Gudbrand Pedersen, døpt 11/8-1737. Antagelig død før 1742.
4. Berte (Bergit) Pedersdatter, døpt 19/6-1740. Levde 1756.
5. Gudbrand Pedersen, døpt 20/1-1743. Død 1747, 4 år gammel.
6. Synnov Pedersdatter, døpt 22/1-1747. Tjente hos broren Lars i s. Grøterud 1762.
7. Jøran Pedersdatter, døpt 25/1-1749. Bodde i Åset hos moren i 1762.

Lars Pedersen Grøterud, døpt 17/1-1733, ble 1757 gift med Gubjør Nilsdatter, født omkring 1734. Lars Pedersen var bygslers på søndre Grøterud fra 1757 til 1771, da han med familie flyttet til Øya (antagelig under Granum/Hæl). Bygselbrevet til Lars Pedersen var datert 15/4-1757 og var undertegnet av prosten selv, Peter Nyrop.

Lars og Gubjør Grøterud fikk 8 barn, de 6 eldste var født i Grøterud, de to yngste i Øya (noen døde nok små):

1. Peder Larsen, døpt 29/1-1758.
2. Nils Larsen, døpt 27/2-1760. Død.
3. Nils Larsen, døpt 23/8-1761.
4. Gudbrand Larsen, døpt 15/10-1763.
5. Barbra Larsdatter, døpt 16/3-1766.
6. Ole Larsen, døpt 5/6-1768.
7. Ragnhild Larsdatter, døpt 6/10-1771.
8. Ole Larsen, døpt 20/1-1776.

Fra 1771 til 1784 hadde søndre Grøterud flere bygslere, som bare brukte gården en kort stund.

Bjørn Andersen, kanskje tidligere bodd i Øya under Granum/Hæl var bygslers fra 1771 til 1775. Hans kone var antagelig Kjersti Henriksdatter. Bygselbrevet var datert 22/7-1771 og undertegnet prost Schnitler. I 1772 var det en Bjørn Andersen som kjøpte Buttingsrud, og var eier i 4 år. Kanhende er det samme mann.

√ Halvor Pedersen Tossevigen, døpt 3/4-1745, bygslet søndre Grøterud fra 1775 til 1780. Han var gift 1. gang 1766 med Ingeborg Olsdatter Ringerud, døpt 23/1-1746. Bygselbrevet var datert 24/3-1775 og undertegnet av prost Schnitler. Halvor Pedersen hadde før eid Tossevika fra 1767 til 1772. Han var også en kort tid eier av Buttingsrud (omkring 1772). Halvor og Ingeborg bodde mange steder: Tossevika, Buttingsrud, Grøterud og Jemterud. Ingeborg Olsdatter døde i slutten av 1780-årene, og Halvor giftet seg igjen 17/10-1790 med Kari Reiersdatter, født 1756 i Hedalen (Berg, faren var fra Søre-Grøv og moren fra nordre Stugarden). Halvor og Kari bodde en kort tid i Grøterud etter at de giftet seg, i 1801 bodde de i Spåhaug u/Gunbjørud.

Halvor Pedersen og Ingeborg Olsdatter fikk disse barna (se forøvrig u/Ringerud,7):

1. Mari Halvorsdatter, døpt 24/1-1768. Gift 1794 med Anders Andersen Gunbjørudeie.
2. Peder Halvorsen, døpt 27/1-1771.
3. Rønnaug Halvorsdatter, døpt 29/5-1774.
4. Ole Halvorsen, døpt 14/9-1777. Gift 14/6-1800 med Gubjør Thorsdatter Enger, døpt 27/2-1779 (se u/Enger). De bodde i Torsrud, senere i Olshullet u/Haugerud.
5. Erik Halvorsen, døpt 15/10-1780.
6. Mari Halvorsdatter d.y., døpt 17/9-1786.

I sitt 2. ekteskap med Kari Reiersdatter hadde Halvor Pedersen disse barna:

1. Ingeborg Halvorsdatter, døpt 19/9-1790.
2. Barbro Halvorsdatter, døpt 30/3-1794.
3. Halvor Halvorsen, døpt 18/2-1798 og død 1810.

Av Halvor Pedersens barn var det bare Ole fra 1. ekteskap og Ingeborg fra 2. ekteskap som var født i Grøterud.

Jon Engebretsen Modalen, soldat, bygslet søndre Grøterud fra 1781 til 1784. Bygselbrevet var datert 19/3-1781 og undertegnet Balthazar Schnitler.

Etter 1784.

I 1784 kom et ektepar til søndre Grøterud, det var Thor Olsen Ringerud, bror til Halvor Pedersens første hustru Ingeborg Olsdatter, og Rønnaug Helgesdatter Enger, hvis etterkommere har bygslet og eid, og fortsatt eier søndre Grøterud.

Thor Olsen Ringerud, døpt 13/5-1757, ble 1784 gift med Rønnaug Helgesdatter Enger fra Soknedalen, døpt 10/10-1761, se forøvrig under Ringerud. Thor Olsen bygslet gården fra 1784 til 1818, da sønnen Ole Thorsen overtok.

Thor og Rønnaug fikk barna:

1. Marit Thorsdatter (1785-1871) ble 1819 gift med Peder Olsen Skollerud (1794-1846) Peder overtok bruken av søndre Grøterud etter svogeren Ole i 1828, og ble den første selveieren av gården, se videre.
2. Ole Thorsen (1786-1828) var ugift, ble neste bygsler, etter faren.
3. Helge Thorsen (1788-1834) ble 1818 gift med Gjertrud Knudsdatter Haugerudeie. De bodde i 1834 i Vikereie.
4. Rønnaug Thorsdatter (1790-1842) ble 1812 gift med Ole Ellingsen Blakstvedt (1783-1860), hans 1. hustru, se søndre Blakstvedt, Branes.
5. Kari Thorsdatter, døpt 25/5-1794.
6. Ingeborg Thorsdatter, født 1797
7. Elling Thorsen (1800-1814)
8. Gunhild Thorsdatter (1804-1872) ble 1838 gift med Elling Eriksen. I 1865 bodde Gunhild i Grøterud som inderst og fraskilt. Datteren Kari var gift med Ole Palmesen Norddalen, en tid forpakter av nordre Grøterud. Se boka om Lunde-ætten.

forts.

9. Rønnaug Thorsdatter d.y., født 1807, ble 1836 gift med John Halvorsen Næs-eie, født ca. 1810. Antagelig var det Rønnaug som levde som enke i Juterud 1865.

Ole Thorsen Grøterud (1786-1828) var eldste sønn og ugift. Han overtok bygselen av søndre Grøterud etter faren i 1818. Bygselbrevet var datert 14/12-1818, og var underskrevet av sogneprest Borchgrevink. Ole døde allerede 28/10-1828.

Peder Olsen Skollerud (1794-1846) ble 1819 gift med Ole Thorsens eldste søster Marit Thorsdatter Grøterud (1785-1871). Peder overtok bygselen av søndre Grøterud etter sin avdøde svoger senhøstes 1828. Ved kongelig skjøte datert 10/11-1829 og tinglyst 18/12-1830 ble Peder Olsen eier av søndre Grøterud. Han satt som eier til sin død i 1846, da sønnen Thor overtok. Peder Olsen var født i Strømmen (Finsandeie). Hans far var Ole Olsen Strømmen, og hans mor var Marte Pedersdatter Tossevigen. De flyttet fra Strømmen og bosatte seg i Skollerud u/Ringerud.

Barna til Peder og Marit:

1. Rønnaug Pedersdatter (1819-1856), død i barselseng. Hun ble 1845 gift med Iver Andersen Eidsand fra Gran (1818-1896). De bodde i Nordhagen, som Peder Olsen var blitt eier av i 1839, og som Iver Andersen og hustru arvet i 1847. (Iver ble som enkemann gift med Kristi Engebretsdatter fra Haugsbygd.)
2. Marte Pedersdatter (1822-1898) ble 1844 gift med Gunvald Olsen Blakstvedt (1815-1884), som var eier av Blakstvedt, Nordåker (eller Gunvaldstua), se her.
3. Anne Pedersdatter, født 1824, ble 1853 gift med Truls Trondsen Buttingsrud (1815-1891). Kjøpte Lerberg gård i Vegårdsfjeringen.
4. Thor Pedersen Grøterud (1827-1892), gift 1852 med Karen Knudsdatter Haugeie. Neste eier.

Thor Pedersen Grøterud (1827-1892) ble 1852 gift med Karen Knudsdatter Haugeie (1823-1888) fra Hov i Land. Thor var eier av søndre Grøterud fra 1846 til 1881, da nest eldste sønn Peder overtok. ("Extract av skiftet etter Peder Olsen sluttet 16. novbr. 1846, hvorved eiendommen er overdraget Thor Pedersen for 1938 spd. Tinglyst 8. januar 1847").

Thor og Karen fikk barna:

1. Ole Thorsen, født 11/7-1850. Ble gift med Berte Marie Pedersdatter fra Toten, født 1849. De bodde blant annet i Andersbråten, Renna og Huset (u/Grøterud) De hadde barna Anne 1874, Torvald 1877, Kristian 1880, Ole 1883, Mari 1886 og Petra 1890.
2. Peder Thorsen, født 12/12-1852. Ble 1877 gift med Marthe Andersdatter Venaasen Ble neste eier etter faren.
3. Knut Thorsen, født 5/9-1855 og død 29/5-1856.
4. Kristian Thorsen, født 4/11-1858.
5. Knud Thorsen, født 14/12-1861.

6. Thorvald Thorsen, født 21/11-1864. Var skomaker. Ble gift med Berte Olsdatter Rødningsand (fra Nordby), født 8/8-1866.
7. Rønnaug Thorsdatter, født 20/10-1867. Ble 1890 gift med Anders Eriksen Olsvigen, født 28/2-1858.

Peder Thorsen Grøterud, født 12/12-1852, ble 10/11-1877 gift med Marthe Andersdatter Venaasen, født på Bjonskogen 21/12-1855. Hennes foreldre var Anders Olsen Venaasen og hustru Ingeborg Olsdatter. Peder var eier av søndre Grøterud fra 1881 til 1911, da sønnen Thorvald P. Grøterud overtok.

Peder og Marthe fikk disse barna (de var alle hjemme ved folketellingen 3. desember 1900):

1. Ingeborg Pedersdatter, født 13/10-1879. Utvandret til Amerika.
2. Karen Mathilde Pedersdatter, født 14/9-1883. Ble 1909 gift med Magnus Paulsen Strande, født 22/9-1881.
3. Thorvald Pedersen Grøterud, født 24/11-1885. Ble 1918 gift med Anna Paulsdatter Strande. Eier av søndre Grøterud fra 1911 til 1956.
4. Anna Pedersdatter, født 24/10-1887. Hun døde 27 år gammel 15/6-1914.
5. Anders Pedersen, født 20/3-1890. Ble gift med Sigrid Syversdatter Blakstvedt, født 29/3-1893. Eide Aannestad gård i Ytre Sandsvær.
6. Kristine Pedersdatter, født 22/8-1894. Ble gift med Peder Lyngås, Tranby i Lier.
7. Olea Pedersdatter, tvilling med Kristine. Ble gift med Ole Tallaksrud, Tranby i Lier.

Thorvald Pedersen Grøterud, født 24/11-1885, ble 1918 gift med Anna Paulsdatter Strande, født 25/8-1895. Thorvald var eier av søndre Grøterud fra 1911 til 1956.

Thorvald og Anna fikk barna:

1. Per Thorvaldsen Grøterud, født 29/10-1918. Ble gift med sin kusine Rønnaug Andersdatter Grøterud. Var eier av Aannestad gård i Ytre Sandsvær.
2. Paul Thorvaldsen Grøterud, født 26/10-1922. Ugift. Var eier av søndre Grøterud fra 1956 til 1987.
3. Bjørg Mathilde Thorvaldsdatter Grøterud, født 14/9-1929. Ugift.

Svein Asle Grøterud, født 1959 er eier av søndre Grøterud fra 1987. Han er yngste sønn til Rønnaug og Per Grøterud.

Nordre Grøterud, 286/2.

Ole Bjørnsen Elsrud (1677-1741) ble 1705 gift med Berit Johannesdatter Fekjær fra Hedalen. Ole var eier av søndre Fekjær bruk I (i 1706), men sees allerede i 1707 å ha bosatt seg i nordre Grøterud. Et bygselbrev datert 3/6-1719 er underskrevet av presten Daniel Ramus. Ole Bjørnsen var sønn av Bjørn Olsen Elsrud*, nevnt på Elsrud 1678-1709. Ole Bjørnsen bygslet nordre Grøterud til sin død i 1741.

Ole og Berit hadde disse barna:

1. Bjørn Olsen Grøterud (1707-1748). Ble 1742 gift med enken Rønnaug Ellingsdatter Haugerud (1704-1773). Bjørn Olsen ble bygsler av nordre Grøterud etter sin far.
2. Sigrid Olsdatter (1710-1718).
3. Johannes Olsen. Levde 1741. Antagelig til Opsal.
4. Berthe Olsdatter (1713-1731).
5. Gunhild Olsdatter, døpt 30/8-1715. Levde 1741.
6. Ole Olsen Skamarken, døpt 21/8-1717. Han ble 1749 gift med Siri (Sigrid) Gudbrandsdatter Haugerud, døpt 10/7-1728. Hun var datter til Rønnaug Ellingsdatter, se ovenfor, fra hennes 1. ekteskap med Gudbrand Gudbrandsen Haugerud (1696-1741).
Ole Olsen kjøpte Skamarken gård på Tyristrandene og bosatte seg der.
7. Siri Olsdatter, døpt 10/6-1719. Levde 1741.
8. Thor Olsen, døpt 31/1-1722. Levde 1741.
9. Anders Olsen, døpt 1/7-1724.
10. Harald Olsen, døpt 21/6-1727.
11. Ragnhild Olsdatter, døpt 19/8-1730.

Bjørn Olsen Grøterud (1707-1748) ble 1742 gift med enken Rønnaug Ellingsdatter Haugerud (1704-1773). Hun var født på Hjelmerud i Soknedalen. Hun hadde først vært gift med Gudbrand Gudbrandsen Haugerud (1696-1741), og hadde med ham barna: Siri (Sigrid) født 1728 og gift med Ole Olsen Grøterud/Skamarken, se ovenfor, Rønnuf født 1731, død. Ole født 1733. Rønnaug født 1735 og gift 1754 med Clemet Andersen Elsrud og bosatt på Midthaug, Tyristrandene. Halvor født 1740 og død 1748.

Bjørn Olsen Grøterud bygslet nordre Grøterud fra 1741 til sin død 1748. Bygselbrevet er datert 27/2-1743 og undertegnet av presten Rosing.

Bjørn og Rønnaug fikk disse barna:

1. Berit Bjørnsdatter, døpt 16/3-1743 og død 1759.
2. Kari Bjørnsdatter, døpt 31/5-1744 og død 1807. Hun ble 1766 gift med Ole Gudbrandsen Blakstvedt, som bygslet Blakstvedt, Midtstua, fra 1765 til 1795.
3. Ole Bjørnsen, døpt 31/7-1746. Ble konfirmert 2/10-1763.
4. Bjørn Bjørnsen Grøterud, døpt 21/7-1748 og død 31/12-1813. Gift 2 ganger. Ble bygsler av nordre Grøterud etter sin stefar Sindre Gudbrandsen i 1780.

* Bjørn Olsen søndre Elsrud, f. ca. 1637, død 1719, 82 år.

Født 01/04-1997

-68-

Rønnaug Ellingsdatter ble i 1748 enke for andre gang. I 1749 inngikk hun sitt tredje ekteskap, denne gangen med lensmannen Sindre Gudbrandsen Blakstvedt (1724-1780). Med bygselbrev datert 29/5-1749 og undertegnet av Hr. Peter Nyrop (prosten), ble Sindre Gudbrandsen bygsler av nordre Grøterud. Bygselen hadde han til han døde i 1780.

Sindre og Rønnaug fikk ingen barn sammen. Rønnaug døde i 1773.

Sindre Gudbrandsen Blakstvedt, nå Grøterud (1724-1780), ble som enkemann gift i 1773 med Marit Bjørnsdatter Skagnes, døpt 22/1-1741 og død i barselseng 1777.

Sindre og Marit fikk barna:

1. Rønnaug (Rønnov) Sindresdatter, døpt 14/1-1775 og død i s. Aurdal 1854. Hun ble i 1807 gift med Syver Nielsen Togerud (Taagerud, Tæjerud u/Fekjær i Hedalen) (1780-1836), se Gard og Bygd i Sør-Aurdal, bind D side 417.
2. Gudbrand Sindresen, døpt 9/3-1776. Død før 1807.
3. Dødfødt drengbarn, begravet 9/8-1777 sammen med moren.

Sindre Gudbrandsen Grøterud (1724-1780) ble for 3. gang i 1778 gift med Ingeborg Eriksdatter Bergsund. Sindre og Ingeborg fikk datteren:

Marit Sindresdatter, døpt 11/7-1779.

Sindre Gudbrandsen Grøterud døde i 1780, 56 år gammel, og ble begravet 25. oktober.

Bjørn Bjørnsen Grøterud (1748-1813) som altså var Sindre Gudbrandsens stesønn, overtok bygselen av nordre Grøterud fra 1780. Bygselbrevet var datert 8/3-1780 og underskrevet av prost Schnitler. Bjørn var først gift med Berit Jensdatter (1739-1805). De fikk ingen barn.

Som enkemann ble Bjørn Bjørnsen Grøterud, da 58 år, i 1806 gift med Kari Torsdatter Viker. Hun var født på Enger, døpt 26/5-1782 og død i Grøterud 9/9-1819.

Bjørn og Kari fikk ett barn, sønnen

Bjørn Bjørnsen Grøterud (jr). Han ble døpt 24/2-1810. Han ble bare 10 år gammel og døde 7/2-1820.

Bjørn Bjørnsen Grøterud (1748-1813) var som ovenfor nevnt bygsler av nordre Grøterud fra 1780. Da han døde 31/12-1813 ble Kari Torsdatter enke med en sønn på 3 år. Hun giftet seg igjen i 1816 med Ole Gunvaldsen:

Kari Torsdatter Grøterud (1782-1819), enke fra nyttår 1814, ble i 1816 gift for 2. gang med Ole Gunvaldsen Kittelsby/Elsrud (1774-1858). Hans far var Gunvald Olsen Kittelsby (1744-1785), og hans mor var Gjertrud Aslesdatter, født Aker (1752-1811), som etter å ha blitt enke giftet seg i 1786 med enkemannen Elling Olsen Elsrud (1745-1835). Ole Gunvaldsen, nå kalt Grøterud, bygslet nordre Grøterud fra 1815. Bygselbrevet var datert 2. mai 1815 og tinglyst 20. juni samme år. Brevet var undertegnet

sogneprest Borchgrevink. I 1834 kjøpte Ole Gunvaldsen Grøterud eiendommen nordre Grøterud av Norderhov Prestebol til odel og eie. Han ble dermed gårdens første selveier, og hadde gården til sin død i 1858, da hans svigersønn Elling Olsen Blakstvedt (1817-1901) overtok.

Ole Gunvaldsen og Kari Torsdatter fikk ett barn, datteren Gjertrud Olsdatter Grøterud, født 20/7-1817 og død i barselseng på Blakstvedt 9/2-1857. Hun ble 16/3-1843 gift med Elling Olsen Blakstvedt (1817-1901). Elling, som ble eier av søndre Blakstvedt (Branes) fra 1850 til 1882, ble også eier av nordre Grøterud fra 1858 til 1901, se forøvrig 2. avsnitt nedenfor.

Ole Gunvaldsen Grøterud (1774-1858) ble enkemann 9/9-1819. Han satt igjen med datteren Gjertrud på 2 år og stesønnen Bjørn Bjørnsen jr. som var 9 år. Men Bjørn døde allerede året etter, 10 år gammel.

Som enkemann giftet Ole Gunvaldsen seg igjen i 1826 med enken Kari Fredriksdatter Gunbjørud, født Ringerud (1779-1846). Hun hadde først vært gift (i 1803) med enkemannen Tron Eriksen Gunbjørud (1740-1825). Det var skifte etter Kari Fredriksdatter på Grøterud 6/10-1846. (Ole og Kari fikk ingen barn sammen.)

Gjertrud Olsdatter Grøterud (1817-1857) ble 1843 gift med Elling Olsen Blakstvedt (1817-1901). Elling, som også ble eier av Braner (søndre Blakstvedt) etter sin far i 1850, ble eier av nordre Grøterud fra 1858 da svigerfaren Ole Gunvaldsen døde. Da hadde han vært enkemann ett år. Elling forpaktet bort nordre Grøterud en rekke år, inntil han i 1882 overlot søndre Blakstvedt til sin sønn Ole Ellingsen Blakstvedt. Fra da av bodde han mest i nordre Grøterud. Han giftet seg igjen i 1884 med Hanna Nilsdatter Norddalen, se nedenfor.

Elling og Gjertrud fikk disse barna:

- ① Rønnaug Ellingsdatter, født 13/8-1845 og død 1919. Hun ble 8/7-1873 gift med Asle Gudbrandsen Enger, født 15/10-1848 og død 1925. Rønnaug og Asle bodde på nordre Enger, som Asle eide. I 1903 ble Asle også eier av nordre Grøterud etter svigerfaren.
- ② Kari Ellingsdatter, født 28/2-1848 og død 21/6 samme år.
- ③ Ole Ellingsen Blakstvedt, født 10/8-1849 og død 1929. Han ble 28/3-1878 gift med Ragnhild Ellingsdatter Elsrud, født 24/1-1852 og død 26/11-1912. Ole eide søndre Blakstvedt (Branes) fra 1882 til 1904, da eldste sønnen overtok.
- ④ Ole d.y. hjemmedøpt og død samme dag 2/2-1857. Moren, Gjertrud, døde en uke etter, den 9/2. De ble begge gravlagt på Viker kirkegård 27/2-1857.

✓ Elling Olsen Blakstvedt (1817-1901), som hadde vært eier av nordre Grøterud fra 1858, giftet seg som enkemann igjen 20/2-1884 med Hanna Nilsdatter Norddalen, født 1/11-1855. (Om hennes slekt kan det leses i egen gårdshistorie fra Engerlia.) Elling og Hanna bodde i nordre Grøterud og fikk ett barn, datteren

✓ Berthe Maria Ellingsdatter Blakstvedt, født 23/3-1884. Hun ble gift med Peder (Pedor) Syversen Blakstvedt, eier av nordre Blakstvedt, Nørstua.

✓ Asle Gudbrandsen Enger (1848-1925), se forrige side, som var eier av og bodde på nordre Enger, var eier av nordre Grøterud fra 1903 til 1925.

✓ Gjertrud Aslesdatter Enger (1875-1962), ovennevntes datter var ugift, og var eier av nordre Grøterud etter sin far.

✓ Anne Aslesdatter Bjerkeli, født Enger (1887-1975) ble eier etter sin søster Gjertrud.

✓ Asle Aslesen Enger er dagens (1995) eier av nordre Grøterud. Han er oldebarn av Asle Gudbrandsen Enger.

KONTINGENTEN.

Hovedkassereren ber oss minne om innbetaling av kontingenten.

Kontingenten er jo et lags økonomiske "rygggrad" og trenges sårt til lagets drift. Allikevel står dessverre en del medlemmer til rest med kontingenten, både for 1 og 2 år.

Kassereren opplyser at medlemmer som står til rest med kontingent for 2 år eller mer, heretter vil bli strøket som medlemmer.

Så derfor, kjære medlem, sjekk om du har betalt kontingenten.

TERMINLISTE VINTEREN/VÅREN 1996.

TIRSDAG	5. desember 1995:	Julemøte. Finn A. Wang holder foredrag om: Jörgen Moes slekt.
Beverting.
TIRSDAG	9. januar 1996:	Foredrag om, og øvelse i, gotisk skrift
v/Frank Otterbech.
TIRSDAG	6. februar 1996:	<u>ÅRSMÖTE</u> + eventuelt arbeidsmøte etterpå. Beverting.
TIRSDAG	5. mars 1996:	Arbeidsmøte.
TIRSDAG	16. april 1996:	Foredrag av Thorleif Solberg om: "Prester i stamtavlen. Peder Hansen Colding og hans etterkommere."
Beverting.
Mötet arrangeres sammen med Ringerike Historielag.
Sesongens siste møte.

STYRET I RINGERIKE SLEKTSHISTORIELAG 1995/96:

- LEDER: Ellef Ellefsen, Heieren, 3500 Hønefoss,
tlf. 321-10.319.
- NESTLEDER: Eigil Elsrud, Odinsvei 12,
3500 Hønefoss.
Tlf. 321-10.071.
- KASSERER: Olaug Solberg, Waagaard, 3500 Hønefoss,
tlf. 321-31.130.
- SEKRETÆR: Kjell Hallmann, Furulundvn. 7,
3500 Hønefoss.
Tlf. 321-23.226.
- STYREMEDLEM: Marit Sjøstad, Sjøstad, 3534 Sokna,
tlf. 321-45.152.
- STYREMEDLEM: Rudi Löken, Frøyasvei 9, 3500 Hønefoss,
tlf. 321-10.325.
1. VARAREPRESENTANT: Håkon Prestmo, Arnegårdsbakken 20,
3500 Hønefoss.
Tlf. 321-23.944.
2. VARAREPRESENTANT: Torill Eriksen, Slettåkeravn. 3,
3500 Hønefoss,
tlf. 321-27.172.

SLEKTSHISTORISK OG HISTORISK LITTERATUR TIL SALGS PÅ
FØLGENDE STEDER:

RINGERIKES SPAREBANK, tlf. 321-22.166.

Hönefoss kommune:	Hönefoss, byens historie, trykt 1915	kr. 100,00
A. Lagesen:	Ringerikske Slegter I, slegter fra Hole og Tyristrand	" 100,00
A. Lagesen:	Ringerikske Slegter II, slegter fra Haug, anneks til Norderhov	" 100,00
A. Lagesen:	Ringerikske Slegter III, slegter fra Norderhov hovedsogn	" 125,00
Petter Lyse:	Attved Tyrifjorden.	" 100,00
Ringerike		
Slektshistorielag:	Tingbok I for Ringerike 1652/53	" 100,00
Ringerike		
Slektshistorielag:	Tingbok II for Ringerike 1658/60	" 100,00
Ringerike		
Slektshistorielag:	Tingbok III for Ringerike 1660/62	" 100,00
Jonas Ramus:	Ordsamling (fra 1698)	" 25,00

SPAREBANKEN NOR/HOLE SPAREBANK, tlf. 321-21.222.

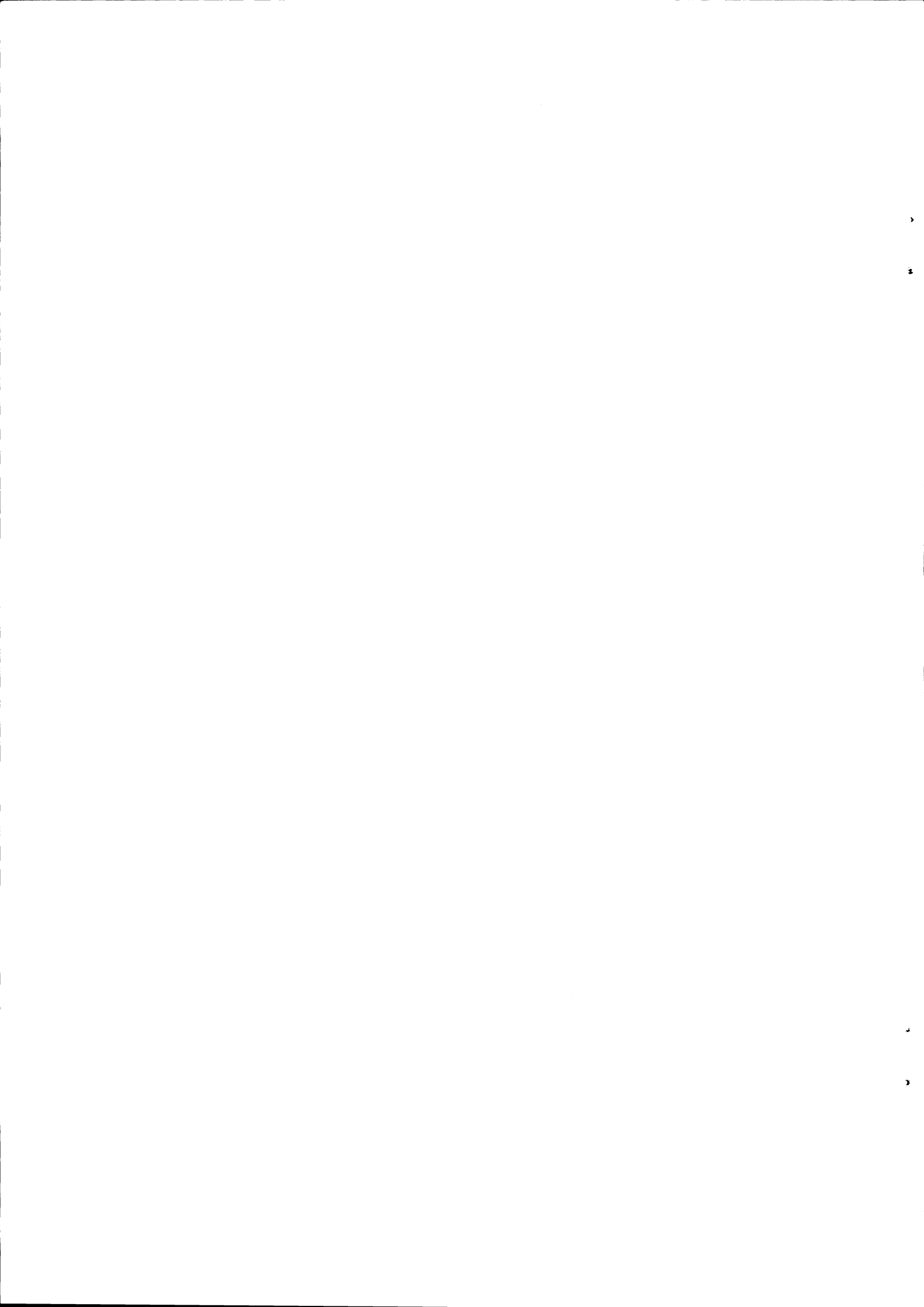
Jon Guldal:	Folkeminner fra Hole	" 100,00
Margit Björg Harsson:	Skolehistorie fra Hole til 1940	" 100,00
Hole Bygdebokkomite:	Hole i bilder 1850 - 1950	" 100,00
Peter Lyse:	Attved Tyrifjorden	" 100,00
A. Lagesen:	Ringerikske Slegter I, slegter fra Hole og Tyristrand	" 100,00
Jonas Ramus:	Ordsamling (fra 1698)	" 25,00

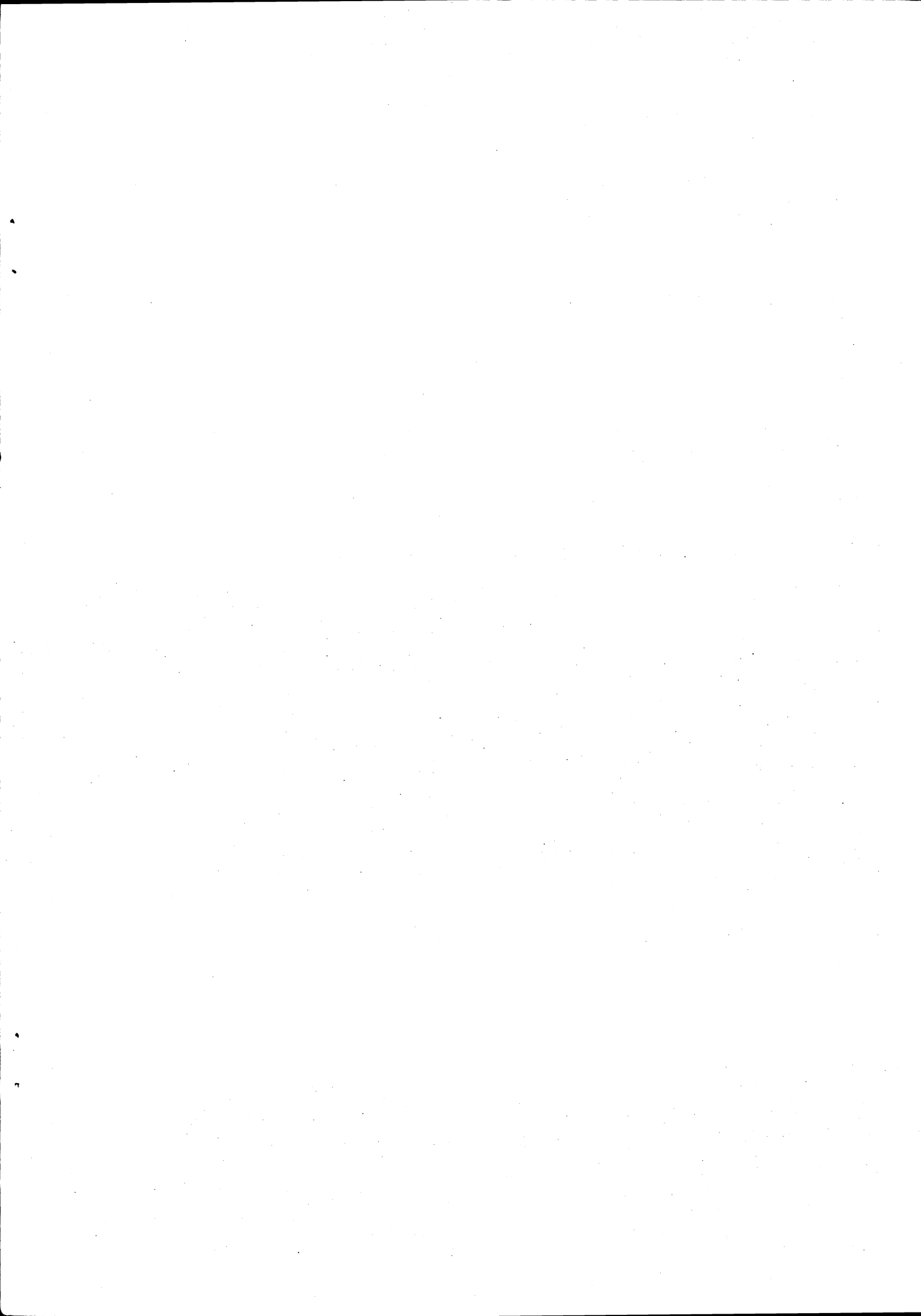
HRINGARIKI - MEDLEMSBLAD FOR RINGERIKE SLEKTSHISTORIELAG:

Eldre nummer av Hringariki fåes kjøpt for
kr. 25,00 pr. stk. + porto ved forsendelse. Henvendelse til
sekretæren.

TINGBÖKER FOR RINGERIKE:

Tingbökenene for Ringerike fåes kjøpt ved
henvendelse til de to ovennevnte banker. De fåes også kjøpt ved
henvendelse til sekretæren. Ved forsendelse kommer porto i tillegg.

20.068
21.135

21.136